

O zborovanju S. N. P. J.

V zadnji izdaji smo poročali o prvih šestih sejah konvencije, v naslednjih vrstah pa hočemo podati cenj. čitateljem še ostalo poročilo do konca konvencije. V prvih številkah smo poročali kratko in nepristransko, kar hočemo storiti tudi danes, da s tem zadostimo časnikarski dolžnosti.

VII. seja.

Najprvo se je vnela debata radi pomankljivega zapisnika, katerega so popravili in po popravku odobrili.

Razpravljalo se je o povišanju asesment. Nekateri so bili za to, da bi ostal asesment nespremenjen; zopet drugi, da se poviša na \$1.25 in nekateri so se celo zavzemali za \$1.50. Konečno se je zvišal asesment na \$1.25 do prihodnje konvencije.

Po tej debati se je prešlo na pomankljiva pravila. Večina je odločila, da se pomankljiva pravila popravijo člen za členom.

Pravila so se temeljito popravila. Marsikaj se je dodalo, kjer se je videala nejasnost gotovih točk, se je pojasnilo. Več o tem bode razvidno iz zaspisnika, ki ga izda Jednota.

VIII. seja.

Nadaljevalo se je s popravljanjem pravil cel popoldan. Spremenilo se je toliko točk, da se je prišlo s pravili na trinajsto stran. Zaključek seje ob 6 uri pop.

Tu naj podamo glavne spremembe pravil. Inkorporacija in sedež Jednote pride v pravila. Uprava Jednote: Konvencija, glavni odbor in (novo) splošno glasovanje. Konvencija se sklicuje na dve leti. S štirimi glasovi večine se je sklenilo, da izdaja Jednota lastno glasilo, ki pa se ima v drugem smislu preustrojiti, da bode odgovarjalo Jednotnim potrebam. \$3.00 na dan plača Jednota glavnemu odboru kot dnevnicu tekom konvencije, delegatom pa določajo in plačajo društva sama. Splošno glasovanje se opira na 3/4 glasov večine. Glavni odbor mora imeti redne mesečne seje. Prvi tajnik mora položiti \$5000.00 varščine in blagajnik pa \$10.000 in ne \$20.000 kot doslej.

IX. seja.

Nadaljevalo se je s pravili in nekkih pritožbah. Tudi na tej seji so se pravila dokaj popravila.

X. seja.

Po odobrenju zapisnika je došlo nekaj pritožb. Na to se je nadaljevala razprava o pravilih. Ko so bila pravila gotova, so prišle na vrsto pritožbe društev. Čulo se je marsikaj, kar mi ne bomo za bilježevali.

XI. seja.

V soboto dopoldne. Po odobrenju zapisnika se je nadaljevalo s pritožbami. Marsikaj bi tu lahko naveli pa pustimo stvar, da se nam ne bo predbacivalo, da hočemo komu škodovati. Ob ednajsti uri dop. je bilo konec pritožb. S tem je bil dnevni red izčrpan in prejšlo se je na volitev glavnega odbora.

Kandidata predlagana za predsedniško mesto sta bila Fran Bernik in Martin Potokar. Predno pa so se listki pobrali, je nekdo predlagal, da se seja pred volitvijo zaključi, ker manjka samo 20 minut do 12 ure.

Seja se je takoj zaključila.

XII. seja.

V soboto popoldne. Po prečitavanju zapisnika se je prišlo na volitev dopoldne postavljenih kandidatov Fr. Bernik je dobil 33 glasov, Martin Potokar 42, na kar je bil Potokar proglašen predsednikom S. N. P. J.

Za podpredsedniško mesto se je volitev vršila trikrat. Prvikrat ni dobil od treh kandidatov nobeden nadpolovične večine. Pri drugi volitvi med Jos. Zalokarjem in Matijo Kirar iz Kenosha, Wisc. sta dobila vsak 38 glasov. Pri tretji volitvi je propal Jos. Zalokar in zmagal je M. Kirar.

Kandidata za gl. tajnika sta bila Fr. Bernik in Fr. Krže. Prodril je Krže.

Zapisnikarjem je bil izvoljen Fr. Bostič.

Kandidata za glavnega blagajnika sta bila Fr. Mladič in Fr. Korče. Zmagal je Fr. Korče, dose-dajni blagajnik iz Clevelanda, O.

Za nadzorni odbor so bili po volitvi proglašeni: Louis Andolšek, Frank Mladič in Frank Bernik.

Porotni odbor: Stefančič, Miklaučič in Železnikar.

Po volitvi se je prešlo na odložene pritožbe nekaterih članov, med kojimi je bila tudi pritožba M. V. Konda.

Zatrjevalo se je, da Konda ni ničesar zakrivil, kar bi dajalo povod društvu "Slavija" ali pa Jednoti, da ga je izključilo. Tudi se je dokazalo, da se društvo ni ravnalo po pravilih in da se sme člane izključiti le pri rednih in ne pa izvanrednih sejah.

Po nasvetu chicaških delegatov se je odločilo, da naj to zadevo reši društvo "Slavija" in naj trpi vse posledice nepremišljenega in nepostavnega dejanja.

(Ko bi Konda imel polovico blagajne, bi ga Jednota prav gotovo sprejela. Op. stavca.)

Konvencija se bode vršila prihodnjič v Cleveland, O.

Oddaja blagajne in prepis vlog se vrši v ponedeljek dopoldne.

(Konec.)

CENJENIM NAROČNIKOM.

Mnogo Vas je, ki Vam je naročnina potekla s 1. majnikom in nekaterim poteče s koncem tega meseca. Da se pošiljatev lista "Gl. Svobode" ne prekine, prosimo, da zaostalo oziroma novo naročnino nenuodoma pošljete.

Da nam bo možno vsestranski želji ustreči, da ali list povečamo ali pa s dvakratno izdajo lista prej ko mogoče pričnemo, prosimo cenjene naročnike, da se potrudijo in vsak naročnik po enega ali dva nova celoletna naročnika pridobi, ter nam tako s malo agitacijo pomore do naše in naših čitateljev želje.

Ako se ta naša želja izpolni nameravamo posvetiti še dve ali tri kolone izključno delavstvu, kar bode prav gotovo izvanredne koristi za slovenske delavce v Ameriki. Če list povečamo, potem bode mo prinašali delavska poročila in vesti iz vseh delov Amerike in tako informirali delavce v delavskih razmerah.

Na delo tedaj!

Uprav. in ured. Gl. Svobode.

K nekemu gospodu je prišel duhovnik in ga silil, naj se da "previditi" pred smrtjo. "Kaj", je rekel gospod, "priprosta ríemanjska starka umira mirno brez vas, in jaz naj bi iskal vaše pomoči!"

Razgled po svetu.

FRANCOSKA.

Radikalno časopisje na Francoskem opisuje tamkajšno klerikalno krizo.

Abbé Houtin piše v "La Crise du Clerge", da dan za dnevom raste številu duhovnikov, kateri iz katoliške cerkve izstopajo in se večinoma vadi in zgodovini posvetijo. V kratkem je 1500 duhovnikov, ne meneč se za papeževovo prokljetstvo, sukno sleklo in ovratnik v kot treščilo.

Samo trije razredi duhovnikov so še, koji se "poklicia" drže, namreč: Duhovniki, kterim dobrodelne ustanove mnogo meso, da se pasejo in bogu čas kradejo; potem taki, ki imajo dobro vspevaljoča podjetja in taki, ki imajo slamo mesto možgan v glavi, a se jim vseeno izvrstno godi.

Preiskavanje zgodovine in prirode, je jelo tudi duhovniškom duh vedriti, in papizmu hrbet obračajo.

Katoliški duhovščini preseda, da je Pruska država postavno uvedla zažiganje mrličev. Da se pa duhovščina nekoliko odškoduje sta katoliška škofa dr. Fritzen iz Strasburga iz poslovala, da se v liturgijo katoliške cerkve uvedejo molitve za nemškega — protestantovskega — cesarja.

RUSIJA.

Rusom že preseda trpinčenje jetnikov. Zaradi nečloveškega postopanja napram jetnikom so bili v Astrahamu, ravnatelj in podravnatelj vsaki na 8 let, 5 pazniki vsaki na 5 let ječe obsojeni, in policijski načelnik, na kterega ukaz se je z jetniki kruto postopalo, se je usmrtil.

Rusija je pač sramota, ne samo za civilizirani, temveč že ves svet.

ANGLIJA.

London, 17. maja. General Wilcox je naskočil Afgane, ki so prišli čez mejo, pri Landi Khotalu ter jih po kratkem boju pognal nazaj. Na angleški strani so padli le en častnik in dva vojaka, dočim je Afganov obležalo nad 60. Položaj na meji ni kakor nevaren, ker vznemirjajo meje le divje, nedisciplinirane čete, s katerimi ni afganska vlada v nobeni zvezi.

PERZIJA.

Tiskovna svoboda v Perziji. Od kar ima Perzija ustavo, so vse svoboščine državljanov popolnejše kakor v katerikoli evropski državi. To se vidi posebno pri tiskovnem zakonu. Nedavno je perzijski časopis "Musavat" (Edinstvo) očital šahu razne razuzdanosti in pohujšljivosti v zasebnem življenju. Urednik je bil obtožen a je nastopil dokaz resnice. Nato je šah tožbo umaknil, in časopis zopet mirno izhaja. Perzijski kazenski zakonik namreč ne pozna paragrafa o razžaljenju veličanstva, katerega imajo "moderne" evropske države, temveč mora vladar, ako se čuti žaljenega, tožiti kakor vsak drugi državljan, in tudi plačati vse stroške, ako s tožbo pogori.

Z delom zopet pričeli.

Rojak Fischer iz Johnston City, Ill. nam piše, da so po preteku šest tedenskega počivanja zopet pričeli s polnim parom delati po rovih. Prejšnja plačilna lestvica je zopet odobrena in ostane v moči do 1. aprila 1910. Njegov dopis pričbimo prihodnjič. On tudi za-trjuje, da kdor se ne boji krampa in lopate, da tam lahko delo dobi, vendar pa mora biti v uniji. Skatov ne marajo.

Ameriške vesti.

Debs nominiran.

Eugene V. Debs je nominiran za predsedniškega kandidata in Ben Hanford za podpredsedniškega kandidata na socijalističnem tiku.

Debs in Hanford! Moža, ki sta vodila volilni boj Socijalistične Stranke v letu 1904 sta zopet letos v tem poverjena od narodne konvencije, ki se je završila preteklo soboto.

Prihodnja narodna konvencija bode leta 1910.

Rojaki ameriški državljani zapišite si v spominsko knjigo: Debs in Hanford!

Zapori.

Madison, Wisc. 12. maja. Župana D. M. McDuffie iz Albion-a, Mich. so večeraj večer zaprli. Povod aretacije je bil, da je v nekem prepiru, s prevodnikom pu-lične železnice, v navzočnosti žensk rabil nespodobne besede. Proti varščini \$1000 ga je sodnik spustil.

Chantanoga, Tenn. 14. maja. Policijskega načelnika N. J. Haskeva so aretirali, ker je storil pred 23 leti v El Paso, Tex. veliko hudodelstvo. On in njegovi prijatelji so siloma vdrli v ječo, kjer je bil njegov brat zaprt, in ču-vaje postrelali.

Na aretacijo Haskeva je bila svoječasnó visoka nagrada razpisana. Prijel ga je W. D. Watson, šerif v El Paso, Texas, kamor ga je odvel.

Morala in značajnost policijskega načelnika! —

Thaw v norišnici.

15. t. m. se je v Pouahkeepsie, N. Y. obravnavalo v svrhu, ima se morilec Thaw iz norišnice iz-pustiti, ali ne.

Zdravnik dr. Backer in dr. McDonald sta se izjavila, da Thaw je neozdravljiv, in da zaradi varnosti življenja, nemoreta pri-poročati, da bi se Thaw-a iz norišnice izpustilo.

Okrožni zastopnik Jerome, se je izrazil, da bode sodišče naprosil, da se pri prihodnjih tozadev-nih razpravah izključi dr. Backer. — Se-ve, Thaw je milijonar, zato-rej se morejo zapreke odstraniti, da Thaw na prosto pride.

Škof Horstmann umrl.

Clevelandski škof Ignac F. Horstmann je v Canton, Ohio 14. maja za srčno hibo umrl. V cerkvi sv. Janeza je mašoval in ko je maša minula je kmalo potem izdihnil.

Horstmann je bil rojen 16. decembra 1840 v Philadelphiji; 19. junija 1865 v mašnika posvečen in 25. februarja 1892 kot škof Clevelandске škofije konsekriran.

Trudil se je, da bi boj med katoličani (Slovenci), kterih so kar tri stranke v Clevelandu, O. obla-žil, a se mu ni posrečilo. Bodemo vidili kaj pride za njim.

VABILO NA VESELICO!

Slovensko bralno društvo "Mla-di Vrh" na Sygan Hill, Pa., pri-redi 30. maja (Decoration Day) zabavno veselico v prostorih J. Lesjaka.

Začetek točno ob 2 pop. Rojaki in rojakinje vdeležite se te veselice! Za zabavo in razvedri-lo je dobro preskrbljeno.

Odbor.

Kaj je storiti človeku, ki je brez dela itd?

Butler, Pa. Policaj Gibbons je zasačil korenitega moža na dvo-rišču Monroe Hotela, ki se je ne-kako sumljivo obnašal. Gibbons ga je že par dni opazoval in na-zadnje ga je zasačil, da je zbiral hrano iz pomij. Stopil je k nje-mu in človek, na kojega obrazu se je čitala beda revščina in glad, mu je pripovedoval, da je premo-gar, da je že dalj časa brez dela in jela in da je rajše iskal hrano v "garbage" posodah, kot pa iskal pomoči v dobrodelnih zavodih. Policist Gibbons mu je gmotno pomagal in ga preskrbel s hrano za par dni. Res žalostna Amerika!

"Kaj je človeku storiti, ki ne dela in je brez kruha in strehe?"

Taft se ne bi rabil zgovarjati na Boga. Policaj Gibbons ve. Vi-del je tudi, kako se je zgodilo, in če živi še sto let, si ne bo želel ta-kega prizora.

Štrajk pouličnih železničarjev.

Iz Clevelanda se poroča, da stavka pouličnih železničarjev de-la veliko preglavico mestni admi-nistraciji, katera je po sedemlet-nem boju dobila kontrolo čez on-dotne poulične železnice. Kompro-misa, katerega so sklenili delavei s prejšnjimi lastniki, noče mesto pripoznati in radi tega so delavei zaštrajkali.

Mesto je vpslilo stavkokazee in hoče na vsak način s prevažan-jem nadaljevati. Ljudstvo simpa-tizira s delavei in radi tega se je administracija oziroma banda stavkokazeev poslužila dobrega sredstva namreč dinamita, da s tem zvrne hudobijo na stavkujoče delavce in si pridobe ljudsko naklonjenost. Do sedaj je bila še vsaka kara, ki se je pokazala na uli-ci, manj ali več poškodovana od dinamitnih eksplozij. Le čudo je to, da nobena oseba ni poškodo-vana vsled raztrebl.

To nas spominja na poulični štrajk v Worchester, Mass., kjer so stavkokazeci tudi rabili dinamit.

Starim samcem in devicam.

Iz Sergeant, Ky. se poroča: Te dnove se je vršila v Hardshell baptistovski cerkvi v Upper Rock House Creek čudna poroka. Že-nin, Leonard Hall je 15 let star in nevesta, Ana Proffit pa 11 let. Stariši so jima v začetku seveda branili skleniti zvezo, a naposled so vendar privolili v to.

Nevesta je pala skoraj v neza-vest, ko je poljubila svoje "dolls" za srečni "good by".

800 delavcev na štrajk.

V Kansas City, Mo., je zastav-kalo 800 delavcev v pivovarnah. Vse pivovarne stoje; tudi vozniki so zaštrajkali. Stara pogodba med delavei in pivovarji je potekla s 1. majem. Delavci so zahtevali \$1.00 poboljška na teden, izdelo-valci pa niso v to privolili, sledil je štrajk.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.45	100 kron,
za \$ 40.90	200 kron,
za \$ 102.00	500 kron,
za \$ 204.00	1000 kron,
za \$ 1017.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma iz-plačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poš-tno hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najprii čne-je do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske no Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
109 Greenwich St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Smrt in pogreb Jakoba Nesreče.

Spisal Ivan Cankar.

III.

(Nadaljevanje.)

"Snoči je misli nanj!" je izpregovoril Peter.

"Slišal je tudi njegov glas; z živimi očmi ga je videl morda ob poslednji uri." —

Tisti večer, ko sem videl obešenega pijanca, nisem mogel zaspiti. Dobro se spominjam na tisto noč, zakaj zdi se mi, da nisem bil nikoli prej tako blizu spoznanju. Nič me ni bilo groza; z mirnim srcem sem mislil na tisti sivi, jetični obraz, na zatekle oči, ki so gledale name. "Od matere proklet!" Tako je rekel sam in ker je rekel pod vejo, je bila pač resnica. Vso noč sem premišljeval o tistih čudnih besedah, kakor da bi bila skrita za njimi neizgovorjena skrivnost. Toliko sem spoznal in razumel, da je bil obsojen človek od začetka, brez krivde in brez greha. V prvi uri svojega življenja je bil obsojen in nato je živel kakor je hotel, počel in govoril, kar je hotel, svoji obsodbi, nad zibko zapisani, ni mogel ubežati. Svetnik bi bil lahko, sam sveti Alojzij, a ljudje bi kazali nanj in bi rekli: "Škoda!"

Da je tako, sem pač vedel, nisem pa vedel, zakaj je tako. Kdo je tisti, ki izbira ljudi ob rojstvu; postavi tega, dasi je hrom, neumen in zloben, med ljudi in ukaže: "Ljubite ga!" — in postavi onega, dasi je čist na duši in na telesu, kraj ceste in ukaže ljudem: "Pahnite ga v jarek, vaš sovražnik je!" Kdo je tisti, ki izbira? Po kakšnem redu, po kakšnih postavah, segah in znamenjih izbira? In kako je mogoče, da ljudje tako hitro in natanko spoznajo, kdo je izbran in kdo je zavrnjen? — Gotovo je bilo le to edino, da sem jaz izmed zavrnjenih, ob cesto postavljenih, "od matere prokletih."

To sem dognal tisto noč, ko nisem bil žalosten, še potrj ne. Celo nekaka mirna zadovoljnost mi je legla v srce, zakaj mislil sem: Če je tako, da ni mogoče ubežati tej obsodbi, tedaj je moje življenje še prijetnejše od življenja pravičnih ljudi. Tisti, ki je obsojen na vislice, lahko do poslednje ure krade, ropa in ubija, kolikor ima pač prilike; nič manjša, pa tudi nič večja ne bo njegova kazen. Zanj ni več ne zlih ne blagih del, ne laži in ne resnice, ne bridkosti, ne vesti in ne kesanja. Življenje pravičnih ljudi je nemirno, v strahu in skrbi trepečejo, da bi ne napravili svoje pravičnosti. Življenje njega, ki je obsojen, pa je mirno in brez skrbi; česar nima, ne more napraviti. On ve, da si nikoli ne bo pridobil ljubezni pravičnih ljudi, zato se tudi ne peha zanjo. On ve, da mu nobena dobrota ne bo povrnjena in da mu nobena kazen ni bo prizanešana; zato ne izkazuje dobrot in se kazni ne boji. Ni ga skrb ne za jed, ne za pijačo; kar rodi zemlja, kar hrani klet in kašča, je njegovo; zakaj zanj ni greha in ne postav, časti in sramote ni zanj; to vse je stvar in last pravičnih.

Ko sem to dognal v svojih mislih, sem vstal takoj zjutraj, še preden je vzhlo solnce, in sem se napravil na pot; prostrani svet je bil zdaj moja hiša. Toda preden sem šel, sem hotel še nekaj izvedeti, nekaj videti, morda sam nisem vedel, kaj. Napotil sem se k svoji materi, ki je bila omožena in je živela pravično med ljudmi. Tudi njen mož je bil zelo pravičen, videl sem ga nekoč na česti. Vse je bilo še tiho, ko sem prišel do duri in sem potrkal s pestjo. Dolgo sem trkal, preden je prišla odpirat prestrašena ženska, moja mati.

"Kdo pa si ti, paglavec? Kaj pa hočeš?" je zaklicala in me ni spoznala.

"Samo to mi povejte, mati, če je res, da ste me prokleli ob rojstvu!"

"Jezus Marija!" je zakričala in je padla vznak, jaz pa sem bežal po stopnjicah.

Morda zdaj vem, kaj sem hotel takrat izvedeti in videti. Ko sem stal pred njo, sem čudno vztrepotal in rad bi ji bil poljubil tisto belo roko, samo roko poljubil. In skoro mi se zdi, da bi v tistem trenutku, ko bi se zares sklonil ter poljubil roko, stopil med pravične ljudi in da bi me spoznali za svojega. Ona pa je prebledela od groze, ko me je spoznala po glasu, in je padla vznak; tako ji nisem poljubil roke in se nisem odrešil.

"Glej, Peter, druga sveča dogoreva, zunaj pa se dani in megla puhti iz kotline. Poglejva še ta zadnji papir, ki je tako nerodno popisan, kakor da je pisal v temi!" —

Vse sem premislil in določil, na poglavitno stvar pa sem bil popolnoma pozabil. Vsa vprašanja sem stavil in sem po vesti odgovarjal, poglavitnega pa nisem stavil, ker bi bil moral odgovoriti z nezamudnim dejanjem. Čemu pa je treba, da uživam zaničevanje in sovraštvo, udarec in ječo? Zdavnaj že sem dognal, da moje življenje ne veseli ne mene in ne drugega nikogar, da tudi ne koristi ne meni in ne nikomur, in vendar nisem napravil konca temu nespametnemu romanju. In če doslej nisem stavil vprašanja, ga stavim zdaj: Ali je potreba, da stojim ljudem napoti, v izgledavanje in pohujšanje? Ni potreba. Ali je kratkočasen posel strašila v koruzi? Ni kratkočasen. Edino, kar se mi zdi zamalo, je to, da še ob svoji smrti ne bom nikomur ne škodoval, ne koristil. Amen! —

"Zmotil se je, Peter, in ni videl tvojih solz!"

Slonel je ob meni in čutil sem, kako ga je izpreletelo.

"Če se je zmotil . . . saj to, glej, saj to je bilo poglavitno vprašanje. Če se je v temi zmotil, tedaj je bila zmota vse od začetka do konca . . . Že ena sama solza . . ."

Umolknil je.

"Do konca izpregovori, Peter, in nič te ne bodi sram!"

"Že ena sama solza, iz ljubezni prelita, je dolgega življenja vredna."

Meglina, bela svetloba je posijala v brlog, na mrtvecev obraz. Zdelo se mi je, da je bil prijazenjši in veselejši, nego zvečer; ustnice niso bile več tako napete, tudi obrvi niso ležale več tako globoko na očeh.

Vstala sva.

"Tako se je torej zmotil v poglavitni stvari. Toda verjemi, Peter, lažje mu je, ker se je zmotil in strašno bi bilo njegovo življenje, da je bil spoznal to veliko zmoto: šel bi bil pod križ omahujoč, peneč se in besneč, po nedolžnem na križ obsojen. Tako pa je bilo mirno njegovo srce; blagor mu!"

Tudi Peter je strmel na njegov obraz.

"Pomisli: zdelo se mi je vso noč, da je poslušal. Tudi zdaj, zdi se mi, je slišal najine besede in se smehljala . . ."

Pognila sva ga s suknjo, prižgala sva poslednjo svečo in sva jo postavila ob zglatje, iz dveh suhih vej sva napravila velik križ in sva ga zasadila v zemljo pred brlog.

Ko sva stopila iz kotline, je stalo solnce tik nad hribom, žareče, kakor sredi zlatega jezera.

IV.

"Pojdiva, Peter, da poiščeva pogrebeev!"

In nastopila sva križev pot. Grobar, čemerer starec, se je zelo razljutil.

"Kaj še postav ne poznata? Sam si je končal življenje!"

"Ali bo torej tam segnil?"

"Naj segnijo!"

"Saj bova plačala!"

"Kaj bosta vidva plačala! Napravil bom jamo, ampak globoke ne! V kotu jo bom napravil, za plotom; med praprot in koprive ga vržita! . . . Jamo bom napravil, drugo pa me ne briga nič, le sama ga zasujta!"

In še na pragu je klical za nama.

"Le sama ga zasujta! In da mi križa ne napravita! Križa ne sme imeti, razbojnik, in če ga zasadita, ga bom vrgel čez plot!"

"Kaj jim je storil?" je vzdihnil Peter in njegove oči, od prečute noči zatekle, so se orosile.

"Ne vzdihuj, Peter! Zdaj veš, kaj jim je storil!"

Napotila sva se naprej k Andrejažu.

"Čemu je Andrejaž izmed vseh pravičnih ljudi najmanj pravičen. Pijanec je, zato je usmiljena duša. Kaj misliš, da bova trezne in spodobne ljudi? Tiste bova vabila, ki so najbolj malopridni in najbolj zavrženi!"

Andrejaž je sekal drva pred svojo polpotrto kolibo. Poznalo se mu je od daleč, da je že zajtrkoval; široko je stal in je vihtel sekuro z ljuto silo. Zelo rdeč je bil v obraz in nosa ni imel; ko se je vračal nekoč iz krčme, je padel v veži na koso, na tako čuden in neverjeten način, da si je gladko odrezal nos.

"Ali bi šel za pogrebea, Andrejaž?"

"Bi šel!"

"Tudi žganja bo zadosti."

"Pojdem."

"Jakob je umrl, Jakob Nesreča!"

Andrejaž se je zasmejal.

"Za njim ne bomo jokali. Toda nesel bom, če je treba."

"Zvonjenja pa ne bo in tudi duhovnika ne!"

Izpustil je sekuro in je pogledal nezaupen, kakor da bi se bal goljufije.

"Obesil se je!"

Andrejaž je nekaj časa pomislil.

"Koliko, pravita, da bo žganja?"

"Zadosti."

"Denarja pa nič?"

"Dvajset krajcarjev."

Opri se je z obema rokama ob sekuro, premišljeval je dolgo, naposled je izpregovoril.

"Pojdem, ampak nerad. Neključanski pogreb bo, greh bo zraven, toda človek je požrešen, dušo in zveličanje bi prodal za žganje, Bog se usmili! V nedeljo pojdem k spovedi, pa naj pride zraven še ta nemarnost, ena več ali manj!"

Tako sva dobila pogrebea; trije smo bili zdaj.

"Če bi rekla še Žabarju?" se je domislil Peter.

Zavila sva v klanec; visoko nad vasjo, vrhu klanca, je samevala že med lazi, v kamenitem, nerodovitnem polju žalostna kočja Žabarjeva. Sedel je na pragu in je gledal na naju s svojimi velikimi, vodenimi, plahimi očmi. Bos je bil, sedel je sključen in je oklep kolena z obema rokama.

Na obrazu se ni poznalo Žabarju, je bil mlad ali star, čisto brezizrazen, top in miren je bil; lasje so bili zelo svetli in mehki, še bolj svetla, redka, mahovita brada mu je poganjala po obrazu, visoko v lice. Njegovega resničnega imena nisem vedel; od zore do mraka se je potepal po fari, spal pa je doma pri materi. Pravili so, da je drugače čisto spodoben in pаметen človek, tih in len; edino če so klicali paglaveci za njim: "Žaba! Žaba!" je pobegnil prestrašen in je bežal do doma in celo če je ugledal resnično žabo, pohlevno čepečo kraj luže in strmeč nanj z velikimi neumnimi očmi, je prebledel in se je tresel.

"Ali bi šel za pogrebea?"

Pokimal je.

"Jutri opoldne; lepo se napravi, dvajset krajcarjev boš dobil."

Pokimal je vdrugič.

"Naravnost k meni pridi, pojdeva skupaj!"

Opravila sva in sva šla.

(Dalje prihodnjič.)



Za najboljšo obleko

po najnižjih cenah pojdite k . . .



vogal Blue Island ul. in 18. ceste.

Stotine vzorcev modernih moških O B L E K

\$5.00 do \$25.00

Obleke za dečke vse mode in barve

od \$2.50 naprej.

ZASTONJ Patent obešalo za obleke s svako obleko.

Slovinci!

Gotovo, da se poznamo. Prej sem delal 9 let v Bernardovi vinarni na Blue Island Ave., sedaj imam lastno in dobro urejeno

GOSTILNO

na 680 Blue Island Ave., blizu Atlas pivovarne.

IG. F. HALLER.

ATLAS PIVO. BUSINESS LUNCH

TELEFON CALUMET 1678

Najfinejše fotografije izdeluje vendar-le samo

P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne—postrežba hitra.

MATIJA ERKLAVEC.

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanju novih oblek kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah

624 South Centre Avenue. CHICAGO

MATIJA KIRAR GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

Moderna gostilna.

HOERBER PIVO IN DOBRA KUHA.

Slovinci, to je slovensko podjetje in za dobro postrežbo Vam jamči

MARTIN NEMANICH
813--22 St., blizu slov. cerkve, CHICAGO.

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebnika —

Kočije za dobiti za vse priložnosti. 471 W. 19th Street Chicago, Ill

Rojakom priporočava svoj lepo urejeni—

Saloon

Vedno sveže pivo, fina vina in likerji. Postrežba točna.

F. BLATNIK A. PRESELNİK lastnika

230 S. Union Ave., PUEBLO, Colorado

WISCONSIN PHONE 413

LOUIS ROBSEL SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street, KENOSHA, WISC.

John O. Hraby

TRGOVEC

s pohištvo, železnino, pečmi, karpeti itd.

Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijs

589-591 Centre Avenue Chicago, Ill.

CUNARD HUNGARIAN AMERICAN LINE

Iz New Yorka v Sredozemsko morje in Adriatična pristanišča. V REKO potom GIBALTARJA, NEAPELJA IN TRSTA.

Novi, moderni parniki s dvema vijakoma.

Slavonia, Pannonia, Carpathia, Ulltonia (Težki 10,000 do 13,000 stotov)

Parnika "CARONIA" in "CARMANIA", dva največja parnika na svetu celo leto redno vozita.

Za natančne pozvedbe za odhod in prihod parnikov, kakor tudi za vozne cene in o tretjem razredu obrniti se je na:

CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn St., Chicago

Slovenski Stavbenik

HIŠ IN POSLOPJA

se priporoča vsem Slovanom po ceni brez vsake konkurence. Za izvrstno delo se jamči

ANDREJ ULLE,
452 Spruce St., COLLINWOOD, OHIO

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 82--84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Ilirija vstani!

Spisal L. M.

Nadaljevanje.

Socijalizem povdarja enakopravnost na celi štiti; iz tega je toraj razvidno, da isti principijelno ne pripozna ne kapitalizma ne kake nadvlade. Ker pa teh ne pripozna se ga smatra za revolucijonarnega, ki se pa od drugih revolucijonarnih strank v marsičem razlikuje. Isti tudi nima v sebi terorizma, toraj ni in se ne more prištevati podoban anarhizmu. Socijalizem je idealnega značaja, ne pozna nasilja, toraj tudi vsako orožje zavrže in se s čistim umom bori proti vsakemu nasilju.

Ameriški kapitalisti, vladajoči krogi in taki, ki si domišljujejo, da se prištevajo v "400" mislijo in tudi trde, da je "Socijalizem" in "Anarhizem" eno in isto. To pa ni bilo in ne bo nikoli resnica. Kar prvi zamejuje, drugi posvečuje. Prvi se bori s umom, drugi s bodalom; prvi stavi svoje upanje v glasovnico, drugi je temu nasproten.

V malih potezah smo označili kaj je socijalizem, v obširnejšo razpravo se o tem vprašanju ne spuščamo, ker nameravamo o tem na drugem mestu spregovoriti.

Drugo in tretje vprašanje si bomo skupno ogledali in to pa radi tega, ker je razprava o teh vprašanjih sama na sebi spojena, enotna.

Socijalizem ni nikak novejši pojav. On obstoji že tisoče in tisoče let. Da z lahkoto trdimo, da isti je toliko star kot človeški rod.

V starem, da v najstarejšem času se je kolikor toliko času, kraju in človeški kulturi primerno kazal in živel.

Stavimo si pred oči dejstvo napredka družabnega (socijalnega) življenja — recimo 50 teh let — tako si zamoremo misliti kakšen življenjski je moral biti pred 100 leti, kak v takozvanem srednjem veku, kak v starem veku in kak pa šele v prazgodovinskem času, ko so ljudje živeli še na najnižji stopnji izobrazbe, ko še ni bilo ne duha ne sluha o kaki kulturi.

Človek je že sam na sebi vsvarjen za družabno življenje. On ne bi mogel živeti kot samotar, ker vse okolnosti so že take, da eden brez drugega ne bi imel obstanka. Življenjski pogoji so vtemeljeni na socijalni podlagi.

Prvotni človek je živel v podzemeljskih jamah, duplinah in sicer z ženo in otroci. Če je kateri otrok odrasel in če smemo tako reči si iskal lastno ognjišče to je si iskal boljše polovice, jo dobil, vkral ali zamenjal za kako kožo, je iskal prvo kako luknjo ali brlog za stanovanje in tam družinsko živel.

To nam dokazujejo razni učenjaki in preiskovalci, kateri se s takimi preiskovanji bavijo.

V tej dobi še ni bilo socijalizma pač pa patriarhizem.

Po preteku mnogih stoletij, da tisoč letij združili so se v občine, volili so najstarejšega člana poglavarjem in le-ta je imel neomejeno oblast nad soobčani.

V tej dobi pojavil se je kolikor toliko socijalizem, a bil je še v povojih.

S naraščanjem in množitvijo človeškega rodu množile so se tudi patriarhalne občine. Življenjski pogoji so naravnim potom zahtevali, da so se pričele občine širiti po svetu. Ljudje so iskali ugodnejših krajev, sosebno takih krajev, ki so dajali dovolj živčevja.

Tu moramo mimogrede pripomniti, da v tej dobi še ni bilo poljedelstva in da so se ljudje preživljali izključno le od lova in ribarstva.

S lovom in ribarstvom vkresala se je iskra kulture in s to se je razvijal socijalizem.

V teku časa se je ljudstvo ogromno pomnožilo, to pa tem več, ker je bilo mnogoženstvo običajno. Množitev ljudstva pa je bila

zopet povod, da so se trume občanov odcepile od svoje občine in šli pod vodstvom takozvanih "vojvod" iskati boljših krajev.

Občinski glavarji so se imenovali ljudski vojvode; stari Germani so jih imenovali "Grave." Začela se je doba plemstva.

Kultura je dospela na višje stališče; pojavilo se je božanstvo in socijalizem se je še močnejše razvijal, akoravno niso umeli tega takratni ljudje.

Iz grofij so se ustanovile kneževine in na pritisk raznih vojvod in knezov so se kneževine razširjale in vtrjevale.

Pričela se je doba ustanovljenja držav in pričetek starega veka.

Mesta so se gradila; trgovina se je pričela in vsled te so trgovci prišli v dotiko z raznimi ljudstvi in narodi. To je kulturo in ž njo tudi socijalizem jako razvil.

Kolikor silneje je napredovala kultura, toliko hitreje se je širil socijalizem. Temelj socijalizma je kultura; brez kulture si socijalizma niti misliti ne moremo. Kultura je mati socijalizma, gravev (grofov), vojvod, knezov itd.

Socijalizem je bil že v tistem času na visoki stopnji, toda ljudje ga niso poznali, ker jim je bil latenten — prikrit.

Žal — kultura je pa tudi mati vsega zla. Vojne, preganjanje, poboje itd. je ona rodila. Grofi, vojvodi in knezi so v svoj prid obračali pozicije, katere so zavzemali in to je dajalo povod večnim vojskam in napadom. Prisvajali so si bojne jetnike in jih podjarmili kot sužne.

To nam svedoči biblija ali zgodba stare zaveze. Faraon je imel Jude veliko let kot jetnike v Egiptovski deželi, ker jim ni dovolil vrniti se v Judejo in morali so živeti v Egiptu kot tlačani.

Mozes in njegov brat Aron sta bila prebrisana bratoljubna. Stabila sta si težavno in nevarno nalogo rešiti svoje brate iz egiptovske sužnosti.

To dejstvo nam očitno dokazuje, da sta bila Mozes in Aron socijalista. Primerjaj ju s delavskim vodjo današnjega dne, ki hoče s socijalnim naporom rešiti delavstvo kapitalističnega jarma.

Potrjevati moramo, da ko je

Mojzes vodil judovsko ljudstvo v obljubljeni deželo, se je postavil na diktatorično stališče, kar seveda ni odgovarjalo socijalističnim načelom toda premisliti moremo, da odnošaji so bili taki, da se Mozsovo postopanje samo na sebi opravičuje. — Boji med takratnimi ljudstvi in narodi so bili na dnevnem redu.

Plemenitaši in kralji so se med seboj pehali in bojevali, kar je pa ljudstvo popolnoma podivjalo in ko so še judovski duhovniki, pismarji in farizeji začeli ljudstvo tako neusmiljeno izsesavati je ljudstvo postalo topo in brezbrizno in socijalizem se je pomaknil iz površja. Postal je zopet latenten ali prikrit.

Starčkova beseda.

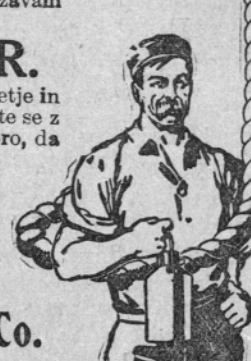
Med tem ko se mladina veseli energije, moči in čilosti moramo spoštovati starost radi skušnje in konservatizma. Ta skušnja je večsili več vredna kot šolanje in se pristoja mladini, da vedno prevdari nasvet starih ljudi. Pomislimo kaj pravi Mr. Julian Perzyski, 1417 Germanton Ave., Philadelphia, Pa.: "Star sem čez 63 let in se hranim v dobrem zdravju le s porabo od šest do osem steklenic Trinerjevega ameriškega zdravilno grenkega vina vsako leto. Isto je zelo dobra tonika, katero s vestnostjo vsakomur priporočam." Stari gospod govori resnico, ker to zdravilo je najboljša tonika v vseh življenjskih periodah, sosebno tam, kjer se počuti padanje telesne moči in gibčnosti. Isto stori telo zmerno sprejemati dovolj hrane katera tvori dovolj čiste krvi za vzdrževanje potrebne moči. Zdravi želodečne bolezni in čreva, ojači nerve in mišice in daje nove moči, novo energijo in pohlep.

Dobiva se v lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Triner — 616 — 622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Slovenska naselbina v južno vstočnem MISSOURIJU.

Sedaj mate lepo priložnost nabaviti si po najnižjih cenah in pogojih najboljšo zemljo za obdelovanje in kmetijo. "Garden Spot" v Missouriju tako se imenuje okolica, je blizu trgov in blizu železnice. Podnebje je zdravo in ugodno. Če hočete biti med rojaki in neodvisni, potem pišite na sledeči naslov:

INTERNATIONAL COLONIZATION AGENCY
Iščemo zastopnike. POPLAR BLUFF, Mo.



DR. "PAIN-EXPELLER"
RICHTER'S

Najboljše sredstvo proti bolem, revmatizmu, ohromeli hrbtenici in enakim težavam
je **DR. RICHTERJEV PAIN-EXPELLER.**

Bolečine ozdravi takoj, zmanjša vnetje in mehurje in olajša boleče dele. Drgnite se z njim zvečer in zjutraj; drgnite se dobro, da preide lek v kožo. Pomaga takoj pri raznih bolečinah, ter je najboljši lek za revmo, giht, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih, za zobobol in neuralgijo. Prodaja se v vseh lekarnah po 25 in 50c. Glejte na sidro pri steklenici — ono vam je zaščita.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St. NEW YORK.

MINER'S

V letu 1804 je bil Dr. Ramdohr nastavljen za vrhovnega zdravnika premogarjev v Clausenthal-u na Nemškem. Dobro vedoč nezdravo stanje podzemskega dela, je Dr. Ramdohr po veliki skušnji pripravil recept za izdelovanje želedečnega grenčeca. Recept se je ohranil — isti daje navodila za izdelovanje "MINER'S BITTERS". To zdravilo je posebno dobro v mrzlem ali meglenem vremenu. kekar kedo dela v vlažnih in plina polnih prostorih ali rovi in Dr. Ramdohr je priporočal to zdravilo kot najboljšo toniko za one, ki težko delajo.

BITTERS

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glas, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

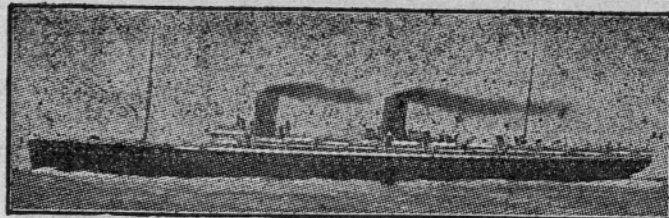
Razvažajo piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.



New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 110—17. cesta, St. Louis, Missouri.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10,

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS



Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

CHAS TYL

SPOŠTOVAN KROJAČ

Čistim in barvam obleke!

786 So. Halsted St.

nasproti 20. ceste

Tel, Canal 2188.

CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA
683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

PRVI DOLAR

prihranjen je samo nenavaden slučaj. Drugi dolar prihranjen povzroči navado, ki navadno vodi do bogastva. Odprite še danes vloga s

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Odprto vsako soboto večer do 8 ure

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19 St. Tel, Canal 6296

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrugi, širite ga!

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
665 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodnomisljeni list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75c

ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
665 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

Iskre.

Iz iskre plamen.

**Organizacija je moč, s katero
računajo vaši delodajalci.**

Socijalizem je poročstvo zemelj-
skim prebivalcem, da bo vladal
mir. — Socijalizem pomenja mir.

Štiri člani kongresa so unijski
možje, ki imajo vedno v žepu
"paid up union cards." Ti so: W.
B. Wilson in T. D. Nichols iz
Pennsylvanije; W. J. Caryl iz Mil-
waukee in J. T. McDermott iz
Chicago.

Stran od: Fairbanks, Alaska,
Cobalt, Ontario in Douglas Island
Alaska. Tam je štrajk!

Stranka.

IMENIK KLUBOV:

Slovenski socijalistični klub "Svo-
boda" ima svoje seje vsako četrto
nedeljo.

Finančni tajnik Fred Lesar,
652 W. 21st St.; zastopnik A. H.
Skubic, 576 W. 21st St. Chicago.

Slovenski socijalistični klub
"Luč," Cleveland, O. obdržuje svo-
je seje v prostorih na 5705 St.
Clair ulici. Odborniki Aug. Kuž-
nik, predsednik; Rud. Perdan, taj-
nik; Jak Hočvar, zapisnikar;
Fr. Černe, organizator in Ivan
Volk knjižničar.

Slovenski socijalistični klub št.
2. v Collinwood, O. Odborniki:
Karol Kotnik, tajnik; Ivan Skerl,
blagajnik; Jos. Kunčič organiza-
tor.

V odbor Slovenskega socijalis-
tičnega kluba "Zavednost" štev.
3. Lorain, Ohio, so izvoljeni sle-
deči sodrugi: Mihael Simičič, pred-
sednik; Anton Stefančič, tajnik;
Ivan Svet, organizator; Ivan Za-
lar, blagajnik.

Klubovo glasilo je "Glas Svo-
bode". Seje se vrše vsak tretji pe-
tek v mesecu v Ivan Zalarjevih
prostorih na 508 — 10th ave.

Slovenski socijal-demokratski
klub v Milwaukee, Wisc. ima svo-
je redne mesečne seje vsako dru-
go in četrto nedeljo v prostorih
na 257 First Ave.

Mesečni prispevke so 25c in si-
cer od teh pripade 17c stranki in
8c klubu.

Slovenski socijalistični klub
"Delo" v Yale, Kans. Odbor: Fr.
Šetina tajnik; Math Dermota, or-
ganizator. Za pojasnila obrniti
se je na Fr. Šetina, Box 127, Yale,
Kansas.

Poročilo.

Yale, Kans. 12. maja.

Naznanjam Vam, da smo usta-
novili slovenski socijalistični klub
"Delo", katerega smo priklopili
k socijalistični stranki v Girard,
Kans.

Klub šteje 13 članov in dobro
napredujemo. V odbor so bili
izvoljeni sledeči sodrugi: Math
Dermota, organizator in Frank
Šetina, tajnik. Zavedne Slovence-
delavce v Yale, Kans. in okolici
pa vabimo v naš klub, da z dru-
ženimi močmi dospemo do svojih,
delavskih pravic.

S soc. pozdravom

Frank Šetina.

Internationalni socijalizem kot politična moč.

Smer tega članka posvetim raz-
motrivanju svetovnega gibanja, o
katerem nimajo naši rojaki v A-
meriki perfektne vede. Opiram se
samo na dejstva, ki govore sama
v prilog tega gibanja in upam,
da mi ne bo nikdo zamogel ugo-
varjati v jedni ali drugi točki.

Ta članek, mislim, jasno kaže
mero napredka, za katerega soci-
jalisti opravičeno mislijo, da si so
ga pošteno priborili.

Danes vsakdo ve v manjši ali
splošni meri, da je velika nova
sila zažarela v moderni politiki in
industriji. Nekateri smo zvezani
s to močjo, jo vidimo od znotraj,
kakor je in razumemo nje delo-
vanje, ker mi sami smo kos te sile.

Mnogo drugih je še zunaj te si-
le, nekateri so indiferentni in ne-
kateri so ji celo sovražni. Tem
— in posebno še sovražnim — je
ta kratka, potrebna in nepopolna
revija namenjena, ker skušnja
uči človečanstvo, da sovraštvo na-
vadno izvira večji del iz nepopol-
nega sporazuma.

Malo podjetij je tako zagonet-
nih kot ta, da bi kedo določil raz-
širjenost socijalističnih institucij,
njih mero napredka in njihove
današnje nagnjenosti, ker socija-
lizem ni nikakor nekako določeno,
nepremično bitje, katero se da
zaznamovati in položiti na stran
za bodoče reference. Isti je po-
doben reki, toku, — je gibanje in
ne institucija. Statistike za zad-
nje leto ali dve nikakor niso za-
nesljive. Če jih pregledujemo na-
vadno najdemo, da iste rastejo
liko Jonava buča, kar pa navadno
razkači tabulatorje, da popuste
svoja preiskavanja s "suhoparna
baža." Mogoče največ, kar se bi
dalo storiti je, dobiti približne
številk, generalne ideje o tem,
kar se je pridobilo s gibanjem in
kaj nam to gibanje obljubljuje; in
oni, ki popišuje samo te stvari,
ve, da predno njegovi sklepi in
iznajdbe pridejo v tisk, socijali-
zem sam toliko napreduje in da
je davno prekoračil meje, katere
mu je pisec očrtal.

Če že drugo ne, jeden najde
prilичno definicijo o njegovem po-
rodu in nastanku. Večina učenc-
cev se strinja, da se je moderni
znanstveni socijalizem porodil v
času, ko se je odpravilo suženstvo
v Združenih državah in v Rusiji,
to je bilo leta 1864, memorialnem
letu v delavski zgodovini, ker 28.
septembra istega leta se je formi-
rala v St. Martin dvorani, v Lon-
donu Internationalna delavska
Zveza, ali kakor se jo je v krat-
kem poznalo "The International."

Šestnajst let je poteklo od pu-
blikacije Marxovega in Engelse-
vega "komunističnega manifes-
ta", a vključ vsej tej dolžini časa
se je malo progressa napravilo v
smeri takega definitivnega pro-
grama za emancipacijo proletari-
jata. Samo peščica mož je bila
zbrana v St. Martin dvorani in s
silo in s trudom formirali so ma-
lo družbo s velikim imenom, ki je
zgledala kakor mala pena na raz-
burkanem morju. In ravno tam,
na onem mestu in v onem času se
je porodilo gibanje, ki se je s ta-
kimi različnimi preobrti razvilo
v največjo politično stranko na
svetu — Mejnarnadno Socijalistič-
no Stranko.*

Ta mala zveza je izdala izjavo
principov, ki je formirala hrbitišče
in rebra skoro vsakega socijalis-
tičnega programa od onega dne
pa do danes. Izjavo je spisal
Karol Marks. Resnično, odkrito
in zanesljivo povedano, vsakdo,
ki si hoče pridobiti znanje o so-
cijalizmu in kaj isti v resnici po-
menja, naj čita in preštudira ono
izjavo, ki se glasi:

"Po prevdanku dejstva, si
mora delavski razred sam pridobi-
ti enakopravnost delavskega

razreda; borba za to emanci-
pacijo . . . ne znači borbe za raz-
redne predprave in monopole,
ampak za enaka prava in dolž-
nosti in za opust razrednega vla-
danja:

Da ekonomična odvisnost delav-
ca od lastnika orodja produkcije,
sredstev življenja tvori podlago
vsakojakega hlapčevanja; dru-
žabne mizerije, duševne deprada-
cije in politične odvisnosti:

Da je radi tega ekomična eman-
cipacija delavskega razreda veliki
stebler, proti kateremu mora biti
vsako politično gibanje obrneno
kot priprosta odpomoč;

Da vsa prizadevanja, ki so bila
do sedaj naperjena za doseg tega
smotra so se izjalovila radi po-
manjkanja solidarnosti med raz-
nimi odseki delavstva v vsaki de-
želi in radi odsotnosti bratske
zveze in skupnosti med delavskim
razredom raznih dežel;

Da emancipacija delavstva ni
ne lokalni, ne nacijski ampak
socijalni problem, ki objema vse
dežele, v katerih ekzistira moder-
na družba in katere rešitev je od-
visna od praktične in teoretične
kooperacije najbolj napredujočih
dežel.

Prvi Mejnarnadni delavski kon-
gres izjavlja, da Mejnarnadna de-
lavska zveza, vse družbe, društva
in posamezniki spadajoči k isti
priznavajo resnico, pravico in mo-
ralo kot podstavo njihovega ob-
našanja jeden proti drugemu in
sodrugom, ne oziraje se na polt,
vero ali narodnost. Ta kongres
smatra isto kot človeško dolžnost
zahtevati pravice človeka in dr-
žavljana, ne samo za se, ampak za
vsakogar, ki spolnuje svojo dolž-
nost. Nobenih pravic brez dolž-
nosti; nobenih dolžnosti brez pravi-
ce.

Temu klicu je odmeval velikan-
ski odziv. V teku dveh let je po-
stal ta "Internacional" silovit
strah evropskim kronanim gla-
vam. Njega moč je bila grozno
pretirana. Pokrtili so jo kot
gigantno konspiratorično roko in
denarni stiskači jo še dandanes
kot tako smatrajo, vključ temu,
da isti ni bil nikoli terorističen v
svojih metodah.

Različne seje so se obdržavale
v Genevi, Lausanne, Bruslju in
Bazelju. Leta 1872 se je obdrža-
la seja v Hagu in pri tej seji so
skušali Baukonin in anarhisti s
grožnjami zagrabiti po organiza-
ciji, katera pa je v silobranu pre-
selila svoje glavne urade v New
York.

Evropski odsek je pešal in
shod v Ghentu, leta 1877 je omejil
njegovo vlogo v stari domovini.
Omenimo pa naj, da tudi v Ameri-
ki ni nič kaj posebno uspeval, ker
kakor vidimo je bila zadnja no-
minalna konvencija v Philadel-
phiji podobna žalostni senci ob-
stoja. Samo deset delegatov je
bilo prisotnih, a izmed teh je bilo
devet iz Združenih držav. "In-
ternacional" je zaspal.

"Stem, da je ta "Internation-
al" zgubljal tla in se podajal v
večnost, zbruhnil je nov ogenj
resnice, ogenj močnejši in silnej-
ši od prvega," tako piše Chicago
Daily Socialist z dne 22. julija
1907. Prvi "International" je bil
vladajoče telo, izhajajoč iz skup-
nega središča, organizirajoč in
vodeč narodne skupine. Njega de-
lovanje je bilo nesti nauk brat-
stva čez narodne meje, sejati zrno
revolucije med raznimi narodi.

Storil je to delo s uspehom. Na
Nemškem in par drugih državah
začele so se snovati mogočne na-
rodne Socijalistične stranke, ki so
ohranile principe "Internationa-
la." Te stranke so se kmalu za-
čele širiti čez narodne meje in for-
miral se je nov "International."
(Dajje prih.)

Listu v podporo.

Fr. Krefel.....\$0.15
Neimenovan.....5.00
Soc. Klub Zavednost.....1.00
Anton Brolih.....0.65

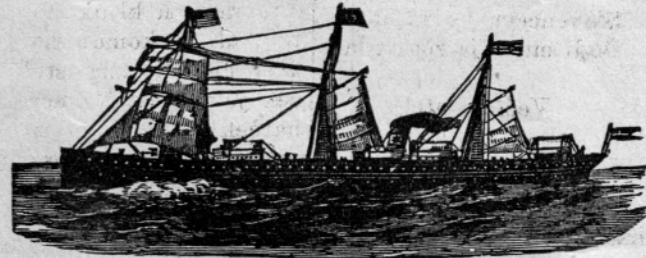
FR. SAKSER CO.

109 Greenwich St. NEW YORK

PODRUŽNICA

6104 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, O.

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodskih družb.



Priporoča se Slovincem in Hrvatom o priliki poto-
vanja v staro domovino, ali ako žele koga sem vzeti —
v prodaje parobrodskih listkov po najnižji ceni.

Železniške listke za vse kraje v
Zjedinjenih državah in v Evropi.

Pošilja najceneje in najhitreje denar v staro domo-
vino, bodisi zasebnim strankam, posojilnicam
ali v katerokoli svrhu.

Vsak slovenski potnik naj pazi, da pride na številko

109 Greenwich Street,

in nikamor drugam ter naj se prej dobro prepriča, ako
je na pravem prostoru, predno se da pogovoriti, da ko-
mu vroča denar v mnenju, da ima opraviti z nami.

Na koga se zanesti

v slučaju bolezni in komu se poveriti v zdravljenje,
ako hoče bolnik hitro in sigurno nazaj zadobiti
izgubljeno zdravje? — Vedno le na takega zdrav-
nika, katerega delovanje pozna in katerega mu
priporočajo prijatelji in znanci, katere je že oz-
dravil.

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

prvi, najstarejši in obče znani zdravniški zavod za Slo-
vence v Ameriki vabi vse one, kateri so bolni ter so mo-
goče že zastonj trošili denar pri drugih zdravnikih, naj
se obrnejo z zaupanjem na irkunešega zdravnika tega
zavoda Dr. R. MIELKE-ja, kateri ima mnogoletno iz-
kušnjo in kateri z najboljšim uspehom zdravi vse moške,
ženske in otročje bolezni pa naj bodo iste akutne, ali
zastarele (kronične), zunanje ali notranje. **Jetiko, sifi-
lis, kakor tudi vse tajne spolne bolezni,** zdravi hitro
in z popolnim uspehom. Zdravljenje spolnik bolezni
ostane tajno.

Čitajte, kaj pišejo v zadnjem času od njega ozdravl-
jeni bolniki.

Ozdravljen rane
na licu od zobobola.

Cenjeni gospod doktor!

Jaz se Vam iskreno zahvalim
za Vašo naklonjenost, katero ste
mi skazovali za časa moje bolezni.
Uverjen in prepričan sem, da sem
le po Vaših zdravilih zadobil po-
polno zdravje, nad katerim sem bil
skoro obupal. Sedaj pa se čutim
zdravega, ko kedaj pred boleznijo.
Zato Vas priporočam vsem rojakom
po širni Ameriki.
S spoštovanjem ostajam Vam
hvaležni.

Franc Steklassa
3141 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, O.



Frank Polh
310 Midland Ave.
Rockdale, Ill.

Velecenjem gospod doktor!

Vam naznanim, da sem prejel
zdravila in se Vam zahvaljujem,
ker ste mi dobro poslali. Sedaj sem
popolnoma zdrav, pa so mi še zdra-
vila ostala, zato se Vam iskreno
zahvaljujem ter priporočam roja-
kom, ako potrebujejo zdravljenja,
naj se na Vas obrnejo, ker pri Vas se
zares dobra dobijo, katera gotovo
pomagajo.

Vas še enkrat zahvaljujem in
pozdravim ter Vam ostanem hva-
ležni prijatelj

Jakob Likar
Box 941 West Newton, Pa

Na razpolago imamo še mnogo takih pisem, katerih
pa radi pomanjkanje prostora ne moremo priobčiti

Komur bolezen ni natanko znana, naj piše po obšino
knjigo, "ZDRAVJE", katero dobi ZASTONJ ako pis-
mu priloži nekoliko znamk za poštnino. — Vsa pisma pi-
šite v materinem jeziku ternajslavljajte na sledeči naslov:

THE
COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE
140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

DOPISI IN POROČILA

Calumet, Mich.

Dne 14. t. m. je umrl Ivo Tomec gostilničar v Calumetu. Umrl je bil rodom Hrvat. doma iz Delnice na Hrvaškem, bil je 40 let star in zapušča vdovo in dvoje nedoraslih otrok.

Ranjki je bil občezen na Calumetu. Bil je blagajnik hrvaškega lista "Radnik" in ud večih društev. Slovencev je bil dober pristaš. Bodi mu tuja zemlja lahka!

Več prijateljev.

Chehalis, Wash.

Gotovo še niste imeli dopisa v Vašem listu iz tega kraja. V tem kraju je malo Slovencev-kmetov in nekaj nas dela po gozdih. Zadnje leto smo dobro služili, letos nas je pa zadela kriza in komaj da giblje. Pozdravi!

John Schutte.

Black Diamond, Wash.

Cenjeni urednik: —

Naznanjam Vam, da tukaj se je razširila grozna, nalezljiva bolezen: garje. Hitro se širi in tudi nekateri naši rojaki so se je napašili. Jaz bežim iz tega kraja, ker se bojim, da bi garje ne dobil. Slovenci, pozor! Tukaj je štrajk!

M. Kramer.

član U. M. W. of A.

Cleveland, O.

Luč spoznanja tudi pri nas počasi, a stanovitno prodira skozi težko, gosto meglo. Veseli nas tem bolj, ker si nismo mislili, da bi svitli žarki "spoznanja" dosegli tudi nas in nam odpirali oči.

Če pomislimo, da smo pričakovali kak vseh in napredek od pasijonskih iger, ki so se vršile v vse-Vidni cerkvi smo se hudo motili. To pa je bil še-le začetek vseh homatij, ki so se začele v dobi teme in zaslepljenosti.

Nehote listamo po zgodovini naše naselbine in oči se nam odpirajo, razum svetli, da spoznamo, kako ubožni smo bili tedaj na duhu, dokler nam niso zasvetili žarki luči spoznanja.

Kaj smo imeli od pasijonskih iger, ki so se začele pred štirimi leti na veliki petek (Spomin smrti na križu in križanje našega duha.) Kedo je žel dobiček? Gospod, ki so bili tedaj absolutni gospodar položaja, so želi pohvalo in skupiček. Kaj pa je žel gospodov oproda? Nič, še stolčka ni hotel nihče od njega kupiti? Dobil je nevhvaležnost in prazen peharček, da je ž njim letal od klopi do klopi, veseleč se neizmerne slave in nebeško-mile radosti.

Nesreča, ta grozna in vestna spremljevalka revnega človeštva je hotela, da je gospodarila v istem času absolutizma, revna in obžalovanja vredna težka —

"Zmernost", bolna in nadušljiva sorodnica nezmernosti.

Ta gospa "Zmernost" je pa šepetala gospodu na uho slovensko geslo: Svoji k svojim! in ta gospod je oznanil pod okriljem "Zmernosti" poslušnemu ljudstvu, da se ne sme od zaslepljenega, na stolčku sedečega oproda kupiti ne sekire, ne stolček. Pojdite rajše h kljukanosemu "čifu-tu" ali h komur hoče, samo k glavarju "Zmernosti" ne! Stolček je vtaknil "Zmernost" v peharček, odnesel ga na vrh "Triglava" in pel Aškercovo poezijo:

Čudno mesto ta-le Bagdad, čudni v njem so prebivalci!

Kadarkoli sem priromam, vselej praznik kak vrši se.

Kaj li danes spet imajo? Bagdad ves je spet na nogah.

Od vezirja pa do suznja vse v oblekah hodi praznih ali jaše mezge, slone

in velblode mi po mestu . . .

Vse svečamo in slavnostno ter nedeljsko je nekako,

kakor tamkaj v naših krajih o veliki noči ali

o božiču, binkostih, ko ljudstvo speje k farni cerkvi

s čutom svetim in pobožnim . . .

Kaj imajo, kaj imajo? . . .

Kakor reke vse do morja vam teko iz krajev raznih:

iz vseh ulic speje ljudstvo na veliki trg prostorni

pred kalifov konak beli.

Z živjo rekoj tudi jaz sem na ta spošni vilj priplaval.

Glava pestra je pri glavi . . .

"Ti, Pavliha, tudi tukaj?" — nekdo dregne me pod rebra. —

Prišel! — rečem znanu Mirzi — pa, za Boga, kaj imate?!

"Kaj imamo, kaj imamo!" — čudi se mi sosed Mirza —

(Zmernost princa porodila Triglavana je najlepša;) . . .

Da velikansko si je mislil, to je duh, ki ni mu para! In boj ostal je med nami. Akcija, katero je pričel s odpovedjo peharčka nam je odpirala oči. Korakali smo v bojnih vrstah in se poganjali za oslovsko senco. Dobili je nismo; zginila je vsakokrat pred veliko palačo in sedaj ko je spomin pasijonske igre na veliki petek zavejal po celim Clevelandu čakamo boljše bodočnosti od našega soborileca H.

J. M. Rolar.

Ravnateljstvo Standard Oil Co. je določilo, da izplača za četrtletno (!) dividendo na vsako delnico \$9.00. Za čikaško razsodbo \$29.240.000 dolarjev se toliko zмени kot za lanski sneg. Humbug! —

KULT — IZOBRAZBA

Znano je, da se v tuje, nepoznane dežele med tuje in divje (?) narode najprej naseljujejo misijonarji kot kulturonosi in da tem divjim narodom vsiljujejo svojo omiko. Kakor hitro misjonarji dobe ljudstvo na svojo roko in si ogledajo plodnost zemlje, pridejo za njimi drugi kulturonosi, to so vojaki, ki domorodno divje ljudstvo podjarmijo, opravljajo nad njimi razna nasilstva in orgije in vse to se imenuje: razširjanje kulture.

Oglejmo si le nekoliko to kulturo.

Ko se je Krištof Kolumb s svojimi vojaki izkreal na otoku Kuba so ga domačini "Indijanci" sicer nezaupno, vendar pa prijazno sprejeli, rudečkoni obočani so se kmalu ojačili in ptujcem popolnoma zaupali. Varali so se!

Indijanci so koj sprevidili, da so belokošci zlatohlepni in lakotni in dali so jim ga v izobilju, ali španska lakomnost je bila nenasitljiva. Španjoli so zahtevali vedno več in več in uboj, ropi in umori so bili na dnevnem redu.

Umevno je, da se je prvotno prijateljstvo spremenilo v smrtno sovraštvo. Beli kulturonosi so raztrobili med svet, da so ameriški prebivalci sami divjaki, med tem ko so bili v resnici belokošci hujši kot divjaki, da pravcati krvoločneži.

Vnelo se je smrtno sovraštvo do belokošcev, a siromaki-domačini so bili v slabšem položaju, ker njih orožje je bilo jako pomankljivo proti tehnično izdelanemu evropskemu orožju. Hrabra rudeče košce jim ni nič pomagala, vedno so bili poraženi in potisnjeni v ozadje.

To vidimo še danes.

Nič ni čudnega, da je bil med posameznimi rodovi slučaj — in je v nekaterih krajih še danes, da so premagane v bitki — pojedli ali bolje rečeno požrli, saj se med belokošci tudi taki slučajji dogajajo. Zakaj so potem belokošci vpili, da so Indijanci ljudožrci, med tem ko so lažna hudodelstva prikrivali ali pa v prid kulture oznanjevali. Pač čudni nazori!

Splošno, brezkulturni narodi se značijo kot ljudi brez vsake čednosti. Temu pa ni tako. Dobe se narodi, kateri negujejo čednosti kot svetinjo in take med kulturnimi narodi zastoj iščemo.

Na primer, tatvina je bila v prejšnjih časih pri neciviliziranih narodih popolnoma neznan stvar.

Kurubancem v Dekhani, Sprednja Indija, dajo tamošni farmarji žitne pridelke v varstvo in gotovi so, da jim niti eno zrno proče ne pride, akoravno je kurubansko ljudstvo zelo siromašno.

Indijanci v Paraguay in Parana smatrajo za največjo žalitev, ako jim kedo predbaciva tatvino. Ako se pa le slučaj pripeti in se tatu zaloti, more le-ta povrniti ukraden stvar, povrh pa ga še rodbinski starosta pretepe do krvi.

Prebivalci na Ogneni Zemlji imajo navado, da oropajo ladije, ki obiščejo njihovo obrežje, in le s darom se lahko potniki oziroma ladija obvaruje ropa. Če pa komu izročiš dar, s naročilom da ga komu izroči, gotovo pravo mesto najde. V teh ozirih so pošteni.

Kako pa je pri nas civiliziranih, vernih krščanskih ljudeh? Pri nas, ki imamo ljubezen do bližnjega kot vrhovni kult? Pošteni smo, da kar pokamo; nikomur nič žalega ne storimo in smo vzor človeštva, da nam ni enakosti!!

Da, da, to smo mi! Sramoté si moramo oči pokriti in rudečica nas obleti pred takozvanim divjakom, ker pravcato divjastvo je ravno v civilizaciji.

Delavci! Pristopajte k delavskim unijam, kjer se nahajajo v vašem okolišču. Posebno veljajo to rudarjem v Minnesoti in drugod po zapadu, koder ima Western Federation of Miners svoje lokalne unije.

SPOMIN . . .

na vseskoljski shod v Pragi—1907. Tam so se sešli SLOVANI: Rusi, Čehi, Slovenci, Hrvati, Srbi itd. in so pokusili slovenski izdelek

Triglav Bitter Wine Tonic in Ban Jelačić Stomach Bitters.

Tako piše g. Anton Křepel, iz Kouta, Češko. Isti gospod je poslal novo naročnino, ker mu ugaaja. G. Křepel je okoli 60 let star in še danes delujoč Sokol. TRIGLAV ga krepi. Poskusite "TRIGLAV GRENKO VINO".

TRIGLAV CHEMICAL WORKS,
1648 W. 22 St., CHICAGO, ILL.

IZČEMO zastopnike zunaj Chicago. FRANK MIKLICH, Box 634 Salida, Co. z zastopnik za Colorado.

Sok. Ant. Křepel, Kouto, Češko



Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50 v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej akter.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,

534z W. 18th St., Chicago, Ill.

Kedor želi kmetijo po ceni v najlepših krajih naj se obrne na . . .

F. GRAM,
NAYLOR, - MO.

Delavci!

Kaj je lepše in koristnejše kot imeti tak nožic v žepu. Haywood in Moyer-ova podoba na eni strni ročaja, na drugi pa: "Workers of the world unite."

Sodrug J. A. Williams, veteran Socijalistične stranke bo dal \$1000.00 od dobička Socijalistični stranki v Ameriki prigodom narodne konvencije.

Cena nožicu navad- \$1.50 ne velikosti . . . Za dame samo 75c. Pri naročilu po 10 ali več, nož \$1.25.

Pri naročilu omenite "Glas Svobode" za večjo varnost pošiljate priložiti je še 10c za priporočilo pošiljatelj.

Toraj hitro, dokler so še v zalogi! Vsek nož garantiran!

Pri naročilu je nasloviti: J. A. WILLIAMS, Box 111 Soldier's Home, Cal.



W. SZYMANSKI
624-626 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO.
TEL. CANAL 597

ROJAKI CITATELJI

Pri meni dobite pohištvo, razno kuhinjsko opravo, porcelanasto in stekleno posodo; podobe, svetilke, žimnice in divane. Z eno besedo kar se pohištva tiče vse; od začetne črke. A do končnice Z. Proti plačilu ali na obrok.

Dobro blago po najnižji ceni. i-na polska, in sploh največja zaloga pohištva na severozapadni strani mesta.

21 let v tej trgovini.

Prepričajte se.



MODERNA GOSTILNA
Atlas in Pilsen pivo.
Likerji. Smodke.
Prost prigrizek.

Zastopnik Najboljših
parobrodskih črt.
Pošiljatev denarja na
vse dele sveta po naj-
nižjem kurzu in točno

MOHOR MLADIČ

Sedaj na novem prostoru

572 Blue Island Ave.,

blizu Loomis St.

Phone Canal 3214.

CHICAGO, ILL.

IZ STARE DOMOVINE

Trinajst dnevnikov izhaja zdaj v Zagrebu. Ali ni to nekoliko preveč za brate Hrvate?

Smrt vsled stave. Pet. Modic iz Velikih Blok pri Ložu je spil za stavo liter žganja. Takoj nato se je zgrudil in na mestu umrl.

Opekarno na Veliki Otavi blizu Šempasa na Goriškem, last neke keške trvdke, je kupil bogataš Josip Vuga iz Čedad. V Vipavski dolini namerava napraviti tovarno cementa.

Volitve na Bolgarskem. Minister notranjih del Tačev je razpustil 386 občinskih zastopov, da bi s tem pridobil vladi večino pri volitvah v sobranje.

Ureditev Savinje pri Celju. Pretekli teden je posebna komisija na ukaz poljedelskega ministrstva pregledala načrt za ureditev Savinje pri Celju. S tem se torej to za Celje važno vprašanje približuje svoji rešitvi.

180 metrov globoko je padel v sonografskem gorovju "Zistelalpe" vseučilišni profesor iz Črnovic dr. Ferd. pl. Löwl ter obležal mrtev. V gorovju je iskal kamence.

Častnik — poverjalec. V Karlovcu je neki nižji častnik ondote garnizije poveril na škodo vojnega erarja večjo vsoto denarja ter pobegnil. Vojaške oblasti so izdale za njim tirnico.

Neroda. Ono večer je prišel v stolno cerkev iz Amerike povrnivši se 28letni dninar Mihael Hribar iz Savinje pri Kamniku ter od klopi do klopi ponujal vernikom svoj rožnivenec, da bi ga poljubovali. Ker je bil pa le prenadležen, je bil aretovan.

Nova nasilstva na Hrvaškem. Vlada je izvršila novo nasilstvo. Vpokojila je vseučiliškega profesorja dr. Cara in dr. Šišića. V javnosti je to novo nasilstvo vzbudilo silno ogorčenje in nevoljo. Bati se je resnih posledic.

O umoru bolgarske učiteljice. Belgrad 16. maja Bolgarska vlada je službeno obvestila srbsko vlado, da je preiskava bolgarskih oblastev dognala, da na umorjeni učiteljici Naumovi ni bilo izvršeno na srbski zemlji nobeno nasilstvo. Bolgarska vlada torej sama priznava, da so bile vesti bolgarskih in drugih listov o umoru bolgarske učiteljice Naumove zlobno laži, proračunjene v to, da bi oklevetale Srbijo.

Zidanje gimnazijskega poslopja za Novo mesto je v ministrstvu za letos zaspalo. Deželna vlada je načrt dobro napravila in ga pred letom 1908. ministrstvu predložila. Toda finančni minister hoče predložiti načrt za sto tisoč kron skriti. Vsled tega spi načrt mirno spanje že peti mesec pri ministrstvu. Potem se je obljubilo, da bode od 1. maja naprej vsaj eden vlak iz Novega mesta vozil do Ljubljane dve uri. Tudi to se ni zgodilo. Vlak bo tudi v prihodnje žajfal po tri ure do Ljubljane.

Angleški turisti v Postojni. Konec aprila so se pripeljali s posebnim vlakom z Reke v Postojno angleški turisti ter bili na kolodvoru sprejeti od člana jamske komisije, g. komisarja dr. Andrejke. Nastanili so se v "Narodnem hotelu". Po obedu so si ogledali Postojnsko jamo, ki je bila krasno razsvetljena. V jami je sodelovala trška godba ter pel čveterospev pevskega društva "Postojna". Gostje so bili zelo iznenađeni nad krasoto Postojnske jame ter ljubeznjivostjo in izvanredno dobro postrežbo. Od tu so se vrnili zopet na Reko.

"Belokranjec" je v zadnji številki posvetil dež. glavarju naslednjo notico: "Deželni glavar Šuklje je posetil te dni Belo Krajino. Bil je v Črnomlju, Poljanah, Vrhu, Vinici, Preloki, Adlešičah in v Metliki. Sprejema ni bilo v črnomaljskem okraju nikjer. Čez Črnomalje se je baja pritožil, da si gospodje vse to preveč po domače predstavljajo. Če so bili Belokranjci dobri, da je po njih hrbtu kvišku splezal, je ta zamera res malo neumestna. Domačin nam vendar ne bo zameril,

da smo z njim po domače. Pri-pominjamo tudi, da nam same obljube ne zadostujejo več, če prihajajo iz še tako "blagorodnih" ust, in da bi jih dali sto za eno samo izpolnjeno. Belokranjci pa tudi nismo več tako ponižni, da bi se dali pitati samo z besedami. "Sijajna večina" 228 glasov zadnjih volitev naj bo Šukljetu resen memento. Dejanj zahtevamo! Kdor svojih obljub ne drži, mu mi po domače pravimo lažnik."

Jezikovni škandal! Pri okrajnem sodišču v Celovcu se je vršila dne 21. p. m. obravnava, pri kateri sta zastopala dve slovenski stranki dva slovenska odvetnika. Zastopnika izjavita takoj v začetku obravnave, da se bodeta posluževala v svojem govoru le slovenščine, ker je tožba slovenska in ker je materni jezik obeh strank slovenski. Sodnik sklone nato, da se ima obravnavati nemško in da morata tudi zastopnika govoriti nemško. Ker izjavita obadva zastopnika, da bodeta vkljub temu govorila samo slovensko, razglasi sodni sklep, s katerim naznanja, da odtegne obeh zastopnikoma besedo. Obenem razglasi sklep, da se prestavi razprava na nedoločen poznejši dan, da povabi osebno obeh strank k razpravi ter bo ž njima sam brez zastopnikov razpravljaj. Kaj takega še ni doživela Avstrija. Ko bi se zgodilo to na Češkem, bi nastala rabuka, da bi se država tresla.

RAZNO.

Ameriško pravosodje.

Da je Ameriško pravosodje starokopitno nam ni treba posebej povdarjati, da se pa v dvestem stoletju, zamore še slučaj dogoditi kakoršen je nastopil, to pa že presega vse meje in je škandal vseh škandalov.

Philadelphia Tagblatt z dne 18. maja t. l. piše: Kako velik je "cof", kateri se drži našega pravosodja in kako debela je simbolična zaveza pred očmi gospe Justicije to dokazuje slučaj jmoža po imenu Benjamin Benjamin.

Benjamin se nahaja, v Moyamensing ječi, in se bo moral radi malomarnega uboja zagovarjati. Obtožen je, da je povzročil vsled zanikrnosti 15 let starega Harry de Lange smrt. Še-le potem, ko ga je policijski sodnik v imenovan ječo oddal, je policija dognala, da Harry de Lange sploh ni mrtev temveč ima le nogo zlomljeno in zdravniki so izjavili, da ni nobene nevarnosti!

Policijskemu sodniku, kateri je stvar preiskaval, se je stvar naznanila in ob enem prosilo, da Benjamin izpusti. Ali glej čudo! Sodnik se je izjavil, da ni v njegovi moči, da bi oddani izid preiskave, preklical. Nato so se obrnili na Coronarja, da naj leta vkrene, da se Benjamin izpusti, a Coronar je rekel, da stvar ni v njegovem delokrogu. On ima le z mrtvimi za opraviti, tu se pa gre za živega. Sedaj je le še ena pot odprta, da se "Writ of Habeas Corpus" dobi. Ta pot stane veliko denarja, tega pa ni. Medtem sedi Benjamin v ječi obtožen, da je fanta ubil, kateri pa niti mrtev ni. —

Listnica uredništva. Ant. B. — Kirby. Vašega dopisa ne moremo pri najboljši volji priobčiti. Pišite rajše direktno na Jednotnega glavnega tajnika, kot urednika glasila. Mogoče ga on priobči! S soc. pozd.

— Hrvškemu korespondentu v Calumet. Ni vredno, da se bi podali zopet v boj s listi. Vemo, da omenjeni list je delavski list samo po imenu.

— Prijatelj v Naylor, Mo. Tvoj spis je dober, ali preojster si. Zakaj rabiš tak jezik, ko se vendar lahko lepše izraziš in poveš svoje mnenje s lepšimi besedami? Dobra beseda lepo mesto najde. Tvoje pisave si ne upam piliti — to raj stori po nasvetu in pošlji kaj sadja.

— Drugi dopisi radi pomanjkanja prostora prihodnjič.

Ne zamudite!!

POSEBNO ORDINARNE CENE ZA TA TEDEN



Pazite na naša okna za vsakdanje nizke cene! Hranite naše kupone, ki imajo denarno vrednost! Če želite trpežnih čevljev za mal denar pridite k Kolačku! Obleke za gospode in dečke, gospe in deklice, kakor tudi otroke po prevarljivih cenah dobite pri nas na drugem flooru.



Obleke za gospode in mladino, novi zuželjem pomladanski kroj, izber lepih vzorcev, obleke vredne po \$12.00 dobite za

\$7.95

Celo volnene obleke za dečke iz modrega Serga z dvojno vrsto gumbov in kratkem hlačami v velikosti 9 do 16 let, izvrstno delane navadna vrednost \$5.00 in \$5.98 dobite za

\$4.25

Obleke za dečke, iz dveh komadov suknja s dvojno vrsto gumbov in hlače do kolen; obleka dobro šita in iz temnega cassimera, velikost 9 do 16 let, nekatere vredne do \$4.50 dobite po

\$2.95

Izber hlač za dečke iz čistega modrega cheviota ali iz fancy cottonade, zelo trpežne, velikost 4 do 12 let, dobite par za

19c

Golf čepice za dečke, dobro napravljene iz temnega Cassimera in iz modrega in črnega worsteda — vse velikosti — samo to prodaj..

25c

Edina unijska prodajalna na jugo zapadni strani.

Kadar prideš v prodajalno povpraša po zastopniku Frank Stonich

Zaprto vsako nedeljo celi dan.

Otročje bele šakonaste obleke, tovarniški vzorci, velikost 8 do 14 let, samo nekoliko pomazani, ki se prodajajo po \$1.35 do \$5.00 jih dobite ravno za polovično ceno

Otročje Tam O'Shanter čepice, s svilnenimi emblemi, iz celovolnega serga, modre, rujave rdeče ali sive barve — posebna cena ..

48c

Damske nove šakonaste vejsti, bele ali črne, s embrojeri ali čipkastim trimom, dobite za

95c

Damske praznične kikkje, črne modre ali rujave, napravljene iz Panama suknja, na strani gubane, s dvema vrstama trakov ob ribu, dobite za

\$2.98

Ženske 2 piece shirt waists obleke iz črnega ali modrega šakona, zelo lepo in dobra narejene, samo

\$1.39

Mr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.



Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

Znanje angleščine je moč!

Vsakdo, kdor hoče zvedeti, kako se angleški jezik hitro in lahko nauči, in to brez vsakih knjig, strojev in brez učitelja, ampak po neki čisto lahko umljivi in najnovejši metodi, naj pošlje 10c na

THE STEINER ACADEMY OF LANGUAGES

Slov. Dpt. G. 431 W. 26th St., Chicago, Ill.

in slehernemu se bo na to važno uprašanje odposlal nemudoma odgovor, s katerim bo tako zadovoljen, da bo rad o tem povedal tudi svojemu prijatelju. Pri poznejši naročitvi blagovoli naj se teh 10c odtegniti.

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bode kniga "Opatov Prapovščak" kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani in stane le 35c. poštnine prosta.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

FOTOGRAFIJE.

katero hočete imeti prišle mesece so velike važnosti sosebno za bodočo nevesto in ženina. — Za te poročne slike je

Wilke

Izkušen fotograf, vodia

Slike izdelam po zmernih cenah v najboljši izdelovalnici fotografij. Obisk naše galerije slik Vas o tem prepriča.

391-393 Blue Island Ave., vogal 14. Place

ESTABLISHED 1883 — CHICAGO — PHONE CANAL 287

Nota.

Za vsebino oglasov v "Glas Svo-bode" ni odgovorno niti uredništvo niti upravništvo.

POZOR!

V listu "Glas Svo-bode" oglašajo samo dobre trvdke, zato vam jih priporočamo.

"Ako bi ne bilo radi Severovih družinskih zdravil, moja žena bi ne bila več danes med živimi. Sedaj je popolnoma zdrava". Jos. Bailey, Box 52, Comly, O



Znaki slabe krvi

so izpuščaji, mozolji in druge nadloge na obrazu in telesu. Ako se isti zanemarijo se je bati slabih nasledkov, katere pozroči slaba kri, in to so: trganje, otekline in oslabelost telesa. V takih slučajih rabite

Severov Kričistilec

ki bode odstranil vse nered. Uredi ves sestav, odstrani strupene dele in okrepča kri. Cena \$1.00.

"Zaupajte Severovim Zdravilom!"

"Bolan sem bil, in dva zdravnika sta me zdravila. Po izgubi vsacega upanja na zdravje si sem kupil Severov Kričistilec in po rabi dveh steklenic istega sem bil popolnoma zdrav. Priporočam Vaše zdravilo vsem svojim prijateljem."

Joseph Berenda, R. F. D. No. 1, Fair Oaks, Ind.

Zdravilni nasvet pošljemo na zahtevo zastonj.

KRASNA BARVA OBRAZA.

Vsaka ženka ima mehko kožo na obrazu in krasno obličje, ako rabi

Severovo Zdravilno Milo za Kožo

Zdravi vse narednosti kože; mehča in gladi natrijšo kožo ter daje licom mehko površje in svetlobo. To je pravo milo za otroško kopanje tudi je vrlo dobro za rabo pri pritu in je dobro za pranje mečedne glave. Cena 25 c.

"Severovo Zdravilno Milo za kožo je res dobro zdravilo. Naš štiriletni fant je imel nekako cudno trdo kožo, po kopanju ga v vodi in pranju z Vašim izvrstnem milom je postala njegova koža gladka in mehka."

Jos. Grigerek, Unionville, Conn.

PRODAJAJO SE V VSEH LEKARNAH. "SEVEROVA."

PAZITE, DA DOBITE

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da

cena tega ali onega je za polovico...

nižja. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNI-KOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJC SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke. Oglejte si naše zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198



Kloboučníci a obchodníci zboží výpravným ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE ZVLÁŠTNÍ POZORNOST 598-600 BLUE ISLAND AVENUE

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravno-kupljenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljen kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

617 So. Center Ave., blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

Dobra unijska gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek.

POD VODSTVOM

Jos. J. Stastny,

na 650 Blue Island Ave., Chicago

Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte ženitbe in domače zabave

TEL. 1023 CANAL

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

RAZNO IN DRUGO.

Devet oseb je umoril v Apoldi pri Berolinu prijati pletar Korb. Med umorjenimi sta bili dve njegovi ženi, sin in tri gospodinje.

Grozovita poplava v Moskvi. Nad 3000 hiš s 25,000 prebivalci je pod vodo. Mnogo meščanov je moralo prebiti velikonočne praznike na strehah. Voda je narasla za nekaj metrov nad normalom. Škoda se ceni na 45 milijonov.

Vojna ladja se je potopila. Vsled razstrelbe smodnika se je potopila pri Peskadorskih otokih japonska križarka "Matsusima". Utonilo je nad 200 mož posadke.

O obisku angleškega kralja na Ruskem ni v merodajnih ruskih krogih ničesar znanega.

Samomor japonskega poslanika. Japonski specialni poslanik Goro, ki je bil poslan na Francosko, da sklene velika naročila za japonsko vlado ter je bil tudi pooblaščen vzdigniti večje svote na japonski čekovni račun, je zaigral velikanske vsote v nekem igral-skem klubu, nato pa skočil v reko Seino.

Linčanje v cerkvi. V cerkvi Sv. Mihaela na Dunaju je pridigoval pater Schachleutner ter vzkliknil: "Še je bog v nebesih!" V cerkvi je neki mladi mož povzdignil roke ter zaklical: "Boga ni!" Množica je zarjavela ter navalila s palicami in pestmi nadenj. Masakrirali so ga tako grozovito, da so ga vsega v krvi nezvestnega in umirajočega odnesli iz cerkve. Linčani mož je privatni uradnik, ki se je že tudi izkazal na pisateljskem polju.

Novi Mohamedov prerok. V angleški provinciji "Modri Nil" se je šejk proglasil za preroka, umoril angleškega nadzornika Scotta Momerieffa ter napadel s 150 der-viši angleško posadko. Dervišev je padlo pri tem 35, dočim so Ang-leži izgubili dva častnika. Poveljnik angleške posadke Dickinson je bil ranjen.

Umazana spekulacija dunajskih krščanskih socialcev. Čez nekaj tednov bo na Dunaju velika maškarada pod imenom "slavnostni spreved povodom cesarjevega jubileja". Vedno dinastični krščanski socialci so to porabili, da se zavarujejo zoper slučaj, da bi se cesarju pred tem sprevedom zgodilo kaj človeškega. Zavarovali so cesarjevo življenje do konca meseca julija na sedem milijonov kron. Stroški za slavnostni spreved bodo znašali 4 milijone kron. Če bi se zgodila nesreča, da bi cesar umrl pred slavnostnim sprevedom, bi imeli spekulativni Dunajčanje po odbitju treh milijonov stroškov, še vedno štiri milijone profita. Če bi se pa zgodilo, da bi cesar umrl po sprevedu, a pred koncem julija, bi imeli umazani dunajski spekulante kar sedem milijonov profita. Ta umazana družba je zavarovala cesarjevo življenje pri neki angleški zavarovalnici, ker se seveda nobena domača zavarovalnica ni hotela lotiti take kupčije. Ta angleška zavarovalnica "Lloyd" ne vpraša nič za zdravniško izpričevalo pri zavarovanju. Pri njej so zavarovanja neka stava. Eden pravi: ta ali ta bo živel še tri mesece, in ga zavaruje, zavarovalnica pa riskira, da bo zavarovane živel dlje, kot tri mesece. Kakor hitro je pa visoka premija sklenjena, je stvar gotova in na dogovorjeni dan se izkaže, kdo je stavo dobil. Grje, umazanejša spekulacije, kakor so jo vprizorili Dunajčanje v tem slučaju, si človek že ne more misliti.

Umrli je v Budapešti general Türr, v 83. letu. Türr ima zelo burno preteklost. Leta 1849 je pobegnil kot poročnik od ogrskega polka v Lombardiji k Piemontezom, in sicer zaradi poverbe in lahkomišelnih dolgov. Piemontez-zi so ga z veseljem sprejeli ter ga napravili za poveljnika nad avstrijskimi beguni v Sardiniji. Iz teh ljudi je osnoval Türr legijo 150 mož. Po porazu pri Novari je bežal Türr v Pariz in London, kjer je snoval z madžarskimi prognanci revolucijske načrte Pozne-

je je postal Kossuthov agent v Italiji. Leta 1853 se je udeležil vstaje v Milanu, a je pravočasno pobegnil. Avstrijsko vojno sodišče ga je obsodilo na smrt. Pozneje je šeuval k vstajam na Srbskem in Rumunskem. Ko je izbruhnila orijentalaska vojska, je vstopil v angleško službo ter postal polkovnik. Kot tak je bil poslan v Kalabrijo in Moldavijo, da bi nakupoval konje, a je šeuval k vstaji na Sedmograškem. Avstrijske vojaške oblasti so ga prijele in zopet obsodile na smrt, a po sresredovanju kraljice Viktorije je bil izpuščen ter za vedno izgnan iz Avstrije. Leta 1859 je prevzel poveljstvo nad bataljonom Garibaldijevih lovcev, a leta 1860 je spremljal Garibaldi kot njegov adjutant v Sicilijo. Garibaldi ga je tudi imenoval za generala in guvernerja v Napolju. Leta 1866 je agitiral iz Srbije za vstajo na Ogrskem. Ko pa je uvidel, da je ves trud zaman, začel je delovati za trozvezo med Italijo, Avstrijo in Francijo, a na svoja stara leta, ko se je smel vrniti v domovino, je postal propagator za odpravo vojsk in dvoboja.

Maščevanje ruskih revolucionarjev. V Golinu so revolucionarji umorili kmeta Radeckega in njegove tri sinove, nato pa zažgali hišo. Radecki je bil vohun ruske zveze.

Pohoten jezuit. "Ostrav. Denik" v Brnu poroča, da so v Karbin poklicali te dni jezuitskega patra k nekemu jetičnemu dekletu, da jo previdi. Medtem so se domačini, kakor je običajno, umaknili v drugo sobo. Ker se je pater nenavadno dolgo časa mudil pri bolnici, vstopila je mati v sobo, a takoj prestrašeno zakričala. Jezuit je namreč umirajoče dekle posilil. Pač civilizacija!

Kako so avstrijski kmetje zadolženi? V pretekli 25 letih je bilo v Avstriji zasilnim potom prodanih 220.000 kmetij. Skupno svota dolga, ki je obremenjevala prodana posestva, je znašala 1460 milijonov kron, pri prodaji pa se je izkupilo samo 854 milijonov kron, tako da so upniki izgubili 606 milijonov. Leta 1895. je bilo sodnijsko prodanih 14.089 kmetijskih posestev, katerih cenilno vrednost je znašala 60.310.680 kron, dolгови kron 75.980.116, izkupiček pa 45.001.234 kron. Kakor je razvidno iz teh podatkov, prodajajo se kmetijska posestva po javnih dražbah mnogo pod cenilno vrednostjo, ker znajo razne pijavke že tako urediti, da zanje prav hodi. Ker je bilo v 25 letih sodnijsko prodanih 220.000 kmetij, koliko ljudi je bilo prisiljenih zapustiti rodno grudo in si iskati kruha po tovarnah? Alko šteje-mo povprečno na vsako družino po pet glav, več nego milijon! Na vsake četrte ure pride prodaja enega posestva. Če pa socialni demokratje pravijo, da goni sedanji kapitalistični zistem srednje sloje v proletarijat, pa obrnejo naši ljudi nasprotniki stvar in trdijo, da hočejo socialisti proletarizirati kmete in obrtnike.

Usodopolen poljub. V tržaški bolnišnici je umrl 33letni kočijaž Josip Kodeli iz Hrenovic pri Postojni. Zdaj se je dognalo, da je Kodeli v pijanosti srečal dva ljubeča se mlada človeka ter stopil k dekletu in jo poljubil. Njenega fanta je to tako razjezilo, da je zgrabil Kodeli in ga s tako silo butnil ob tla, da mu je počila črepinja in da je vsled tega umrl.

SLOVENCEM V POGLED.

Slavni direktor Collins N. Y. Medical Instituta: —

Prejela sem Vaše pismo ter Vam naznanjam, da sem ozdravila. Zahvaljujem se Vam za Vaša zdravila, katera so mi takoj pomagala. Sedaj ne bodem drugih zdravil vzela, sem po prvih ozdravila. — Še enkrat se Vam zahvaljujem za zdravila.

S spoštovanjem. Elizabeta Smrekar, Ely, Minn.

"Glas Svobode" se bori za svobodo, toraj za te, naroči se nanj in pridí v naše vrste.

NAŠE MNENJE.

[Kot bčivideci zadnjega zborovanja S. N. P. J. hočemo spregovoriti nekaj besedi, ne kot časnikarji in tudi ne kot člani te Jednote pač pa kot treznomisleči ljudje, kojim je celokupnost slovenskega naroda vedno in vselej pri sreju. Človek je večkrat prisiljen da zataji splošne koristi na ljubo par osebam, vendar to nikdar ni bil in nikdar ne bo naš namen. Tako sebično postopanje smo mi vsikdar bičali in ga tudi vedno bomo pa makari postanemo še taki sovražniki gotovih oseb; to nas ne ovira, bojujemo se za pravice našega naroda.

Naše načelo mora biti, kakor tudi načelo vseh poštenih ljudi — politikarjev ali nepolitikarjev, da gremo s odprtim vezirjem v boj za pravice slovenskega naroda proti vsakojakim izkoriščevalcem naroda. Mi ne maramo vganiti zakotnih zvijač in sleparij samo za to, da bi plaval na površju — javnosti. Ne! Mi se bomo borili za enakost, bratstvo in svobodo, nič več in nič manj, čeprav nas postavijo pred prekišod nerazsodnih fanatikov. Take švice švage za nas niso bile in ne bodo merodajne, pač pa bode za nas merodajno pošteno delovanje v boju vtrjenih rojakov.

Narodne svetinje, delavske pravice ter lastne skušnje nas bodejo vodile ne le v teh par stavkih, pač pa dosledno povsod, kjer bomo videli, da se s puhlimi frazami naš narod izkorišča in vodi za nos, da gotovi krogi le sebe okoriščajajo, ki nimajo ne načel ne zadač, pač pa so predstavitelji vremenskih petelinov na strehah da jih veter obrača — po volji — Takrat bomo vselej povzdignili naš glas svobodomiselnim Slovencev v Ameriki v korist, — pijavkam v pogubo!

Pretečeni teden vršilo se je tu v Chicagi zborovanje svobodomiselne Jednote; prišli so zastopniki od vzhoda in zahoda z najboljšo nado v sreju, da napravijo red in mir v Jednoti, da ustavijo bratomorni boj, ki je svobodomiselnemu življu v neizrekljivo škodo. Z nado v sreju, da **svobodno** povzdignejo glas za koristi Jednote so moško stopali po stopnicah "Narodne Dvorane". Kako pa so bili razočarani ti zastopniki, videč bolj samovoljno gospodarstvo kot pa svobodo vladati pri zborovanju.

Pustimo vsakemu lastno sodbo, da presodi po svoje in to mnenje naj zanese med svoje brate širom Zjedinjenih držav, da spoznajo delovanje, ki se opira navidezno na svobodo zborovanja in delovanja. Mi nočemo pritiskati na nikogar v naš prilog, ampak konstatirati hočemo le golo dejstvo, čudno nepristranost gospodarjev položaja, da nimajo niti pičice dostojnosti v sebi in v kojih se zreali golo maščevanje, ki ni vredno moštva.

V ponedeljek, 11. maja se je pričelo zborovanje in v soboto istega tedna se je zaključilo z najboljšim vspehom. Celi teden se je nepretrgoma in neumorno delovalo, da se je ogromno delo, ki bi se imelo završiti na III. konvenciji v La Sallah — v šestih dneh.

Spremenila in popolnila so se pravila; glasilo se bode na željo konvencije preustrojilo, ker došlej ni odgovarjalo potrebam; zavrgle so se zadnje volitve, vršile nove, da bode dobil novi, pravilno izvoljeni blagajnik Jednotno blagajno od Klobučarja. Vse to o ogromno delo je bilo izvršeno Jednoti, društvom in članom v korist.

Sedaj pa samo konstatirajmo: Je-li bila nova izvanredna konvencija potrebna, ali ne? Da, bila je neobhodno potrebna. Če bi ne bila potrebna, bi delegati ne imeli kaj delati skozi celih šest dni! Če bi ne bila potrebna, bi se pravila ne spopolnila in dala tiskati v 6000 izvodih; če bi ne bila potrebna bi se **znova** ne volilo z listki — tajno; če bi ne bila potrebna, bi Jednota dobila blagajno na kak drug, cenejši način, ne pa samo s pomočjo izvanredne

konvencije in to še le po pravilni, tajni volitvi celega glavnega odbora.

Tu so toraj jasni očitvidni dokazi, da je bila konvencija potrebna, ki je dokazala, da konvencija preko pravil ni najvišja moč, pač pa so pravila, dokler so v veljavi, najvišja moč. Ugovarjati nam tedaj nihče ne more, da kar smo zgoraj pisali ni istina in ne odgovarja resnici.

Sedaj pa pridemo s vprašanjem: Zakaj se je list "Glas Svobode" sploh potegoval, kakor za izvanredno konvencijo, da se vse zmešnjave uredi in da Jednota pride zopet do rednega delovanja.

To smo mi zahtevali v imenu mnogobrojnih društev in članov S. N. P. J., ker smo videli, da v Jednoti ni bilo vse v redu in ker nam je bila in bode Jednota vedno pri sreju. Njen blagor je ven dar blagor trpečiga delavstva in naš boj je za zboljšanje slabega delavskega položaja, toraj nam je narekovala le ljubezen do bratov-rojakov, da smo v njihov prilog in blagor povzdignili naš glas, ki ni ostal glas vpijočega v puščavi.

Kdor hoče sedaj resno presoditi stvar, kdor ni zagrižen sovražnik vsakega resnega, javnega delovanja, ta nam bo pritrdil, da smo zvršili le svoje narodne dolžnosti, ko smo bičali nesmiselno delovanje v Jednoti od zadnje konvencije do minulega tedna.

Vsi Jednotarji naj zahvalijo previdnost, da so zastopniki društev z našo pomočjo storili korak naprej, ne pa kot doslej, da so nepremišljeno drveli z organizacijo nazaj v pogubo. Mi nismo samoljubi, da bi zahtevali slavo-spevov, ampak nam je v veliko zadoščenje dejstvo, da se je dosegel tako lep vspeh, ki boče v blagor Jednote, kakor se je pokazalo ob koncu zborovanja.

Marsikomu najbrž ne bo polvolji zadnje zborovanje, ker se njegov glas ni vpošteval tako kot bi se moral. To prepuščamo vsakemu posamezniku; komur se je godila krivica je takorekoč sam kriv, zakaj je tiho v žep vtaknil preziranje gotovih kričačev.

Da so kričachi zmagovali to je bilo vedno, ker razsodni ljudje raje obmolknejo, nego da bi se prepirali in ruvali s zmagotovitimi vpijačarji. Pregovor pravi: "Kdor molči, desetim odgovori," vendar pa v tem slučaju, bi ta pregovor ne smel veljati, če nočemo, da vedno zmaguje glasnejši v škodo celi stvari.

Navada pa ni bila, da bi iskali lastnih koristi, kedar se gre za pravice rojakov, zato se tudi sedaj ne bomo potegovali, da bi se nam storjena krivica poravnala. Priznati pa mora vsakdo, da se nam je delala velika krivica, ko se nas je dolžilo, da delamo v pogubo Jednote. Sedaj je pa cela konvencija, 78 članov, priznala, da smo storili svojo dolžnost, da je bila konvencija neobhodno potrebna, kakor slepeu vodnik. Priznali so, da smo pisali v prilog Jednote, vendar pa so nas sramotili in obdolževali pogubnega delovanja, samo da so sami pred javnost zlezli navidezno oprani grdega greha, ki so ga povzročili s tem, da so delali Jednoti v pogubo in jo s svojo nepremišljenostjo tirali v prepad. Zato pa so nas pustili po nedolžnem sramotiti in nam hoteli vsestransko škoditi. Povemo pa že sedaj, da prišel bo čas, ko bodo sedaj še zaslepljeni rojaki spregledali in sprevideli naš opravičen boj in tedaj vae victis!

Prislovica pravi: Čim više pritiska, tem više skače.

V zadnji izdaji smo omenili, da s to izdajo opustimo vsako polemiko s S. N. P. Jednoto in pri tem ostanemo!

16.000 premogarjev stavka.

V državi Indijana izjemši okrožja Blockpremoga je 16.000 premogarjev zastavkalo. Vzrok stavke je nesporazum drž. konvencije United Mine Workers v Terra Haute in podjetniki.

Slovenkam v spomin.

Francoski list "La Semaine Littéraire" je pozval svoje čitateljice in čitatelje, da naj navedejo oziroma kritikujejo in sicer žene svoje možje v pomankljivosti in napakah a možje naj store isto o svojih ženah.

Iz raznih odgovorov je sledilo, da je bilo 75 izmed 100 mož zadovoljnih s svojimi ženami in da si niso nikakih prememb želeli. Od ostalih 25 so bile želje različne, izmed teh so bili trije očitvidni sovražniki ženskega spola in eden je pisal celo: "Jaz želim mojim sestram več možgan in manjše klobuke!" Nasprotno pa ni bila niti ena žena zadovoljna s svojim možem. — Oh, to so ženske!

Socijalisti in duhovščina.

Krščanski socijalci v stari domovini se jeze, ko vidijo, da socijal demokracija uspešno napreduje. Tudi krščanska duhovščina se približuje socijal-demokraciji in hiti v le-te tabore.

Tako na primer piše "Stajere", da je kaplan in poslanec Walcher na Koroškem pil bratovščino s židovskim, socijal-demokratom dr. Diamantom. To je huda batina za krščanske socijalce, a ker pa to dejstvo prinaša "Salzburger Chronik" klerikalni list in glasilo kardinala Katschtalerja je dokaz, da višja duhovščina odobruje Walcherjev korak.

Potrebujete premog, drva ali se mogočete želite seliti tedaj se

zglasite pri

MARTIN J LYMAN,

617 So. Center ave., Chicago, Ill. Tel. št. Canal 915

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sara producira.

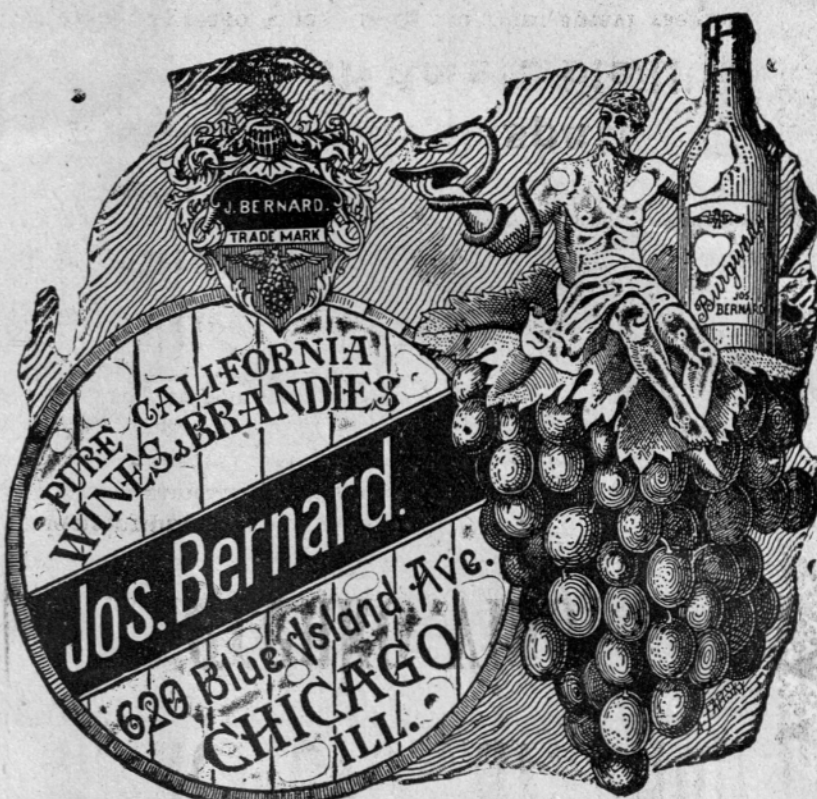
Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.



Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokesil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih neprebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejemo kritičnim momentom, in to tudi vemo.

Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da



Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnejše zdravilo za take bolezni, s katerimi se tro in zanesljivo ozdravi. Izvtrno učinkuje na želodčne vse in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

nimate slasti do jedil,

se počutite utrujene,

imate teški glavobol,

nemorate mirno spati,

ali da ste blede je

čas, da upotrebuje Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mižljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

616 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače. Uprašajte trgovce po njih.